

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnistvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:30

Dopis naj se frankirajo. Rokopis se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vsak dan svojo izjavo o svoji osebnosti in premoženju.

Inserati veljajo: petstopenjski peti vrstni za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Pariz in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri velikih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Pecemalna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Ponesrečeni ruski navali ob Nidi in pri Gorlicah. — Boji v Karpatih na celi črti. — 1200 Rusov vjetih. — V jugovzhodni Galiciji so odbile naše čete pehotni napad in potolkle rusko konjenico. — Odbiti angleški napadi v Flandriji. — Novi boji v Champagni in v Vogezih. — Na Poljskem so se Rusi umaknili za Bobr in Grodno.

ODBITI RUSKI NAPADI OB NIDI, PRI GORLICAH IN V KARPATIH. — BOJI JUŽNO OD DNJESTRA. — VELIKE RUSKE IZGUBE.

Dunaj, 14. marca. (Kor. urad.) Uradno razglasajo, dne 14. marca: Na Poljskem in na fronti v zapadni Galiciji se splošni položaj ni izpremenil. Sovražnikove napade ob dotenji Nidi, kakor tudi pri Gorlicah in južno od tod smo po kratkem boju odbili.

V Karpatih so se v številnih odsekih zopet izjalovili srčiti ruski napadi: tako na bojni fronti med gorškima prelazoma Lupkow in Uszok, potem v dolini reke Opor, kjer so se tudi ponoči vršili ljuti boji, in pri Wyszokwu. Razen številnih ranjenih Rusov, ki smo jih zajeli, smo vjeli nad 400 sovražnikov, ki so se udali v boju moč proti moči.

Tudi v pozicijah južno od Dnjestra so se razvili boji.

Napad, ki ga je izvedel sovražnik z močnimi pehotnimi četami, se je kmalu ustavil v učinkovitem ognju naših čet in se je razbil z velikimi izgubami za sovražnika.

Dalje proti vzhodu smo zopet

potisnili peš prodirajočo sovražno konjenico.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

BOJI NA ČRTI CISNA - BALIGROD. — 1200 RUSOV VJETIH.

Dunaj, 13. marca. (Kor. urad.) Uradno razglasajo dne 13. marca opoldne:

V ruski Poljski in zapadni Galiciji nobene izpremembe. Podnevi topovski boji. Napade posamnih sovražnih oddelkov smo vseskozi z izgubami za nasprotnika odbili. Boj na cesti Cisna - Baligród v Karpatih še traja. Višino, za katero so se že več dni vršili boji, smo osvojili. V napadu iz strelskega jarka so naše čete razstrelile dele sovražne postojanke, v boju moč proti moči potisnile sovražnika ter vjeli 1200 moč in več častnikov. Se ponoči smo odbili ruske protinapade na to višino, kakor tudi na pozicije v sosednjem odseku. Sovražnik je imel težke izgube. Na bojni fronti v jugovzhodni Galiciji in v prostorih pri Črnovicah vlada v splošnem mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NA POLJSKEM NI IZPREMEMB.

Berolin, 14. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan, 14. marca.

Vzhodno bojišče:

Položaj na vzhodu ni izpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSI SO SE UMAKNILI ZA REKO BOBR IN PROTI GRODNU.

Berolin, 13. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan, 13. marca.

Vzhodno bojišče:

Rusi so se umaknili iz okolice pri Augustovu in severo vzhodno od tam za reko Bobr in za topove pri Grodnu. Pri Orzyču, severovzhodno od Przasnysza, smo odbili ruski napad.

Vrhovno armadno vodstvo.

Komunike ruskega generalnega štaba.

Iz Petrograda javljajo »Münch. N. Nachrichten«:

Komunike ruskega generalnega štaba z dne 11. marca ob 11. zvečer se glasi:

»Med Njemenom in Vislo so se dne 10. marca vršili skrajno trdovratni boji v okolici Simna, v dolinah rek Omulew in Orzyz, kakor tudi v smeri Przasnysza. Na levem bregu reke Visle je položaj neizpremenjen.«

Ruski car v fronti.

Petrograd, 13. marca. (Kor. ur.) Car je odpotoval iz Carskega sela v fronto.

Strah za trdnjavo Osovjec.

Petrograd, 13. marca. (Kor. ur.) Vsi ruski listi so vznemirjeni radi usode trdnjave Osovjec ter se čudijo, da je trdnjava navzlic objavljenim ruskim zmagam še vedno ogrožena, s tem pa tudi prehod čez črto reke Bobr.

Odpušteni ruski generali.

Kodanjska »Tidende« poroča iz Petrograda: Izmed pri preiskavi zaradi uničenja X. ruske armade pri Mazuriah na razpolago postavljenih 19 generalov, je bilo odpuščenih 12 generalov, med temi dva divizijska poveljnika.

BOJI V KARPATIH.

Uradno poročilo poroča o novih uspehih naših čet v Karpatih, zlasti ob cesti Cisna - Baligród.

»Pesti Hirlap« prinaša poročilo svojega vojnega poročevalca, ki pravi, da so Rusi zadnje dni prav redko poskušali, prijeti naše čete z boka, najbrže, ker smatrajo tak način bojevanja za preveč dolgotrajen. Nasprotno pa je poročevalec mnenja, da bi bili morda mogli Rusi operirati z večjo srečo, če bi se ne bili spuščali v frontalne napade. Tako pa ženejo Rusi svoje čete direktno v ogenj naših svojih pušk. Omeniti je, da Rusi v ta velikanski grob ne pošiljajo samo pravih ruskih čet, marveč tudi kavkaške in besarabske polke. Časih so kupi mrličev tako visoki, da služijo četam, ki prihajajo za prvimi vrstami, kot kritje. Doselej je vedno ruska artiljerija dobro pripravila napade, sedaj pa je možnost akcije ruske artiljerije vsled terenskih težko zelo ovirana. To povzroča nenormalne izgube ruske infanterije, ki so tako velike, da cenijo izgube Rusov v Karpatih višje, kakor one v Mazuriah. Rusi še niso izvedli svoje grožnje glede 1500 židovskih rodbin. Na merodajnih mestih so mnenja, da se ruski poveljnik ne upa nastopati na lastno odgovornost, ter čaka vedno šele na navodila vrhovnega poveljništva.

BOJI V BUKOVINI.

Iz Črnovic poroča »Wiedenski Kurjer Polski« z dne 12. marca: Nepristano sneži. Silni viharji in snežni meteži otežkočajo vse vojne operacije. Ponoči se je slišalo grmenje topov. Ko je namreč opazila naša artiljerija prodirajočega sovražnika, ki je hotel izrabi snežni metež, je začela

streljati ter prisilila Ruse, da so se umaknili proti Nowosieli.

Iz Budimpešte prinaša list še poročilo, da so skušali Rusi v okolici Črnovic, in sicer pri Sadigori, priti z vrhov v dolino Pruta, naša artiljerija pa je to preprečila ter prizadejala sovražniku občutne izgube. Ruske predstraže, ki so prodrle v Zuczko, so bile vjete.

»Divja divizija« velikega kneza Mihajla.

Reuterjev urad poroča iz Petrograda: Kavkaški vojaki, večidel prostovoljci, ki stoje pod poveljstvom velikega kneza Mihajla, so dobili ime »divje divizije«. V gorah rojeni in vzgojeni, so se izkazali ti vojaki v Karpatih kot strahovito orožje. Ponoči odlože puške ter se priplazijo kakor kače z bodalom med zobmi do sovražnih predstev in baterij ter izvrše svoje delo popolnoma na tihem. »Mi nismo vojaki z rokavicami«, pravijo, »mi smo prišli, da se bojujemo proti sovražnikom carja in za carjeve sovražnike ne poznamo nobene milosti.« Ko so prispeli oddelki teh čet v Lvov in videli meščane na cestah, so vpraševali začuden, zakaj se meščani ne bojujejo.

Uvoz nemškega blaga.

Petrograd, 13. marca. (Kor. ur.) »Ruskoje Slovo« poroča: Iz vladnih zastopnikov se je sestavila komisija, da preišče vprašanje, kako se naj uredi uvoz nemškega blaga od strani nevtralnih držav. Smoteno bi ne bilo, če bi se uvoz nemškega blaga sploh prepovedal, ker bi tako prepoved škodovala tudi ruskemu konzumu. Komisija naj dobi sredstva, s katerimi naj prepreči, da bi se posebne ugodnosti, ki so dovoljene nevtralnimi državami v tej vojni, vporabljale tudi za nemško blago.

NOVA KONCENTRACIJA ČET V SRBIJI.

Iz Sofije poročajo: Srbski list »Pravda« javlja: Od sobote, dne 6. marca do 17. marca je ustavljen v

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Coulevain.

(Dalje.)

Gospodična Villars je odpotovala s trdnim sklepom, da se drži tega, kar si je bila začrtala. Njena odločnost je morala prestati trdno skušnjo: pogled na morje, katero je strastno ljubila, blesteča krasota normanskega obrežja sta takoj omamila njeno dušo. Pozneje si je s Kristijano ogledala vilo vojvode de Chilhac - Talbret, gnezdice sredi zelenja in cvetlic, katero si je zgradil umetniško - čuteči grand - seigneur. To vilo je lastnik ponujal v najem. V trouvilleski luki zasidrano ji je vojvodinja pokazala lepo jahto, ki bi jo mogla tudi vzeti v najem. Baron ji je z vso svojo zgovornostjo dokazoval, da je sezona v Deauvillu potrebno izpopolnilo pariške sezone. Naslikal ji je najimicnejši program: prekrasne kopeli, pomorske vožnje, ribolov, dirke, polo, tennis, casino. Klara, katero je množica teh zabav — omamila, bi bila srčno rada preživela nekaj tednov v Normandiji. Annie pa je ostala neomahljiva in na veliko začudenje vseh je v svojem najbolj rezkem tonu izjavila, da se je dovolj zabavala in da hoče nemudoma nade-

ljevati začrtano si potovanje. Gospa de Blanzac, ki je sumila, da se je v Annie vzbudila nezaupnost, ni dalje silila v njo.

Jacques, poučen po vojvodinji, se je prav dobro držal, ko mu je deklica naznanila svoj sklep. Vljudo ji je izrekel svoje obžalovanje, njegov obraz pa je postal tako hladen in ponosen, da je Annie takoj občutila, da se ji hoče odtujiti in srce se ji je krčilo.

Naslednji teden je bil eden najneprijetnejših, kar jih je Annie kedaj doživela. Kljub svarilu gospe de Keradiu se ni mogla premagati, da ne pofirta nekoliko z vojvodo de Randan. Mladi mož, ki si je domišljeval, da mu Annie na nedvoumen način hoče dajati poguma, jo je zaprosil za roko. Odklonila ga je seveda, in Guy de Nozay, katerega je poraz prijatelja pek, je postal proti njej strog. Tudi Keradiuevi so se radi njenega sklepa jezili na njo. Edina vojvodinja ni spremenila svojega vedenja napram njej in Annie se je zatekala k njej kakor otrok, ki je prišel v nemilost.

Annie je polagoma izgubila strah, ki so ga ji bile povzročile bodeče besede. Bila je končno prepričana, da ji marki nikdar ni nameraval dvoriti. Pri dobrem prijateljstvu med njima je bilo popolnoma naravno, da jo je želel zopet videti v Normandiji in žal ji je bilo, da je razočarala njegova pričakovanja.

Jacques, s svoje strani, je trpel krute muke. Globok obup se ga je

polastil, ko je spoznal, da ima deklica moč, zapustiti ga. Ugibal je, naj ji vrže vse na en list in ji sledi na Angleško, ali pa naj počaka, da jo vidi zopet v Touraini pri Keradiuevih meseca septembra. Bal se je posledic dvamesečne odsotnosti, na drugi strani pa je čutil, da nima moči, da še dalje prenaša to mučno negotovost. Vrh tega je posredovanje grofa de Froissy, ki se je trudil priboriti mu v nameravani ekspediciji primeren prostor, moglo vsak dan dovesti do uspeha. Treba je bilo, da se odloči. Vojvodinja mu je le rekla:

»Pustite stvarjem njihov tek.«

V človeškem življenju pogosto Previdnost zavzreja tek dogodkov, da vozeli pozneje zopet razreši, hipoma, s pomočjo neznatnih prigodkov, ki so pa vir odločilnih učinkov. Tako se je zgodilo tudi pri Jacquesu in Annie.

Gospa Villars se je na slavnosti, prirejeni na otoku v Bois de Boulogne po neki Amerikanki, prehladila. Naslednji dan se je pojavila huda mrzlica z vsemi znaki močne influence. Morala je štirinajst dni ostati v postelji. Zdravnik ji je prepovedal potovati na Angleško in odredil daljše prebivanje ob morskem obrežju. Ko je Annie to zvedela, se je globoko oddahnila, čutila se je hipoma olajšano in zelo srečno.

Ko jo je prišel marki, kakor običajno, vprašat po počutkih njene matere, mu je Annie naznanila spremembo njihovih načrtov.

Siloma ji je moral prikriti svoje

veselje.

— Gotovo ste od žalosti potrti, je del skrajno hladno.

— Ne, ne, nasprotno, od veselja poskakujem, da morem nadaljnih šest tednov preživeti v Franciji.

— Res?

— O, prav res, je odvrnila Annie s prisrčnim nasmehom.

— Tem bolje, je del Jacques.

Takoj se je razjasnil njegov obraz in njegov pogled je bil zopet tak, kakor ga je ljubila gospodična Villars. Podal ji je roko in čutila je, da je med njima zopet zavladal mir.

XVI.

Mesec dni je preteklo, odkar so se gospa Villars, Annie in Klara nastanile v vili vojvode de Chilhac - Talbret in nad Sans-Souciem, katerega so najele za sezono, je poleg francoske plapolala zastava Združenih držav. Sedaj so one postale središče zelo veselega kroga, ki je obstojal iz Keradiuevih, njihovih gostov, vojvodinje de Blanzac, markiza d'Anguilhon, vicomta de Nozay, grofa Ludovika de Challans in nekaterih amerikalanskih prijateljev, ki so se nahajali na letovišču v Trouvillu. Prirejali so zajutroke in obede, raznovrstne izlete ter se s ponovnimi povabi skušali oddolžiti za protiusluge v Parizu. Medtem, ko je gospa Villars polagoma okrevala, je gospa de Keradiu vzela deklici pod svoje okrilje.

Da je bližje Deauvillu, se je Jacques nastanil v Roches-Noires ter se

samo vsak dan enkrat prikazal v Bluette, pri svojem stricu de Froissy. Ni bilo dneva, da ni prebil nekaj ur v družbi gospodične Villars. Obmorsko življenje, izleti in sprehodi so poglabljali njuno pristržno prijateljstvo. Neka nepremagljiva sila ju je privlačila, tako, da sta se vedno našla.

Marki d'Anguilhon se je zaljubil v mlado Amerikanko silneje, kakor je mislil. V družbi se mu je pogosto prikazala v neugodni luči: njen značaj, njena odkritosrčnost sta imela nekaj trdega, strogega na sebi, njene ženi primerne toalete so jo starale. V Deauvillu, v krogu, ki ji je bolje ugaljal, pa se je Jacques še-le učil ceniti njeno fizično in moralno silo. Pod žarki poletnega solnca in v prosti naravi je čistost njenega teinta, prozornost njenih oči in njena pristna mladost prišla do popolne veljave. V poletnih oblekah z angleškim klubom na glavi mu je posebno ugajala. Na izletih je mogel občudovati njeno hladnokrvnost in mirnost v nevarnosti. V pogovorih je večkrat naletel na njen pozitivizem, prodril je do dna njene duše in večkrat se je že prepričal, da Annie nima nikakega smisla za teoretična razmišljanja in poezijo, kakor mu je bila vojvodinja že vnaprej povedala, toda rekel si je sam pri sebi: »Ljubiti se hočeva v prozi; tem manj neresnic si bodeva povedala in tem manj bodeva drug drugega mučila.«

(Dalje prihajajo.)

Srbiji ves osebni promet. Brez-dvo-ma gre za novo koncentracijo srb-ske armade.

Gorazda in Foča v našem ognju.

Iz Pariza poročajo: Crnogor-ski komuniste javlja, da je opaziti v Hercegovini koncentracijo avstrijskih čet. Avstrijske baterije so prišle ob obstreljevanju črnogorske postojanke pri Gorazdi in Foči.

ODBITI ANGLEŠKI NAPADI PRI YPERNU. — NOVI BOJI V CHAMPAGNI.

Berolin, 13. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan, 13. marca.

Zapadno bojišče:

Južno od Yperna smo brez truda odbili posamezne angleške napade. Naš napad, ki smo ga započeli, da zopet osvojimo vas Neuve Chapelle, je za del po prvotnem uspehu na silno angleško premoč, vsled česar ga ni-smo izvedli. Angleški letalci so raz-vijali v tej okolici živahno delovanje. Predvčerajšnj. smo izmed teh s stre-li uničili enega, včeraj pa dva. V Champagni so se na posameznih toč-kih zopet pričeli boji. Vse francoske delne napade smo odbili z velikimi izgubami za sovražnika. Pri tem smo vjeli 200 mož. Megla in sneg sta zavirala v Vogezih bojno aktivnost.

Vrhovno armadno vodstvo.

BREZUSPEŠEN OGENJ ANGLEŠKIH LADIJ PRI NIEUPORTU. — ODBITI FRANCOŠKI NAPADI V CHAMPAGNI. — BOJI V VOGEZIH.

Berolin, 14. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan, 14. marca.

Zapadno bojišče:

Nekaj sovražnih ladij je včeraj popoldne brezuspešno obstreljevalo iz okolice, severno La Panne - Nieu-porta naše pozicije.

Pri Nieuve Chapelle so se vršili — ne glede na osamljen angleški na-pad, ki smo ga odbili, — samo artil-jerjski boji.

V Champagni so Francozje vče-raj ponovili svoje delne napade, vzhodno od Sonaina in severno od Le Mesnila. S težkimi izgubami za sovražnika so se vsi ti napadi raz-bili ob ognju naših čet.

V Vogezih so se boji po nastopu boljše vremena zopet pričeli.

Francozje uporabljajo sedaj tudi v Argonih ročne granate nove vrste, katerih detonacija bi naj okužila ozračje.

Znova smo dognali, da upotreb-ljujejo Francozi v sedanjih bojih tudi pehotne eksplozivne naboje, ki se vnamejo, ako zadenejo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Poročilo francoskega generalnega štaba.

Iz Pariza poročajo »Münch. N. Nachrichten«: Uradno poročilo fran-coskega generalnega štaba z dne 11. marca ob 3. popoldne se glasi:

»Angleži so s svojim napadom v sredo zavzeli 2500 metrov strelskih jarkov pred Neuve Chapelle, kakor tudi vas samo.

Napad je napredoval v smeri Aubers do mlina Pietre in v jugo-vzhodni smeri do severnega gozdnega roba pri Biezu, to se okrog 2 kilo-metra preko Neuve Chapelle. Nem-ška artilerija je le malo streljala. Glede ostale fronte nimamo včerajš-nemu večernemu poročilu ničesar dostaviti.

Francoško uradno poročilo z dne 11. marca ob 11. zvečer se glasi:

»Gosta megla je zavirala ope-racije na raznih točkah bojne fronte. Ob belgijski obali je angleško bro-dovje z uspehom obstreljevalo Wes-tende. V odseku Ypern smo odbili dva napada pri Zandvordu. V okoli-ci Neuve Chapelle je zavrnila angle-ška armada dva protinapada. So-vražnikove izgube so znatne. V Champagni smo v sredo izvajali znatne uspehe v gozdu zapadno od Perthesa, kjer smo se nastanili pred petimi dnevi. Sovražnik se je na te-točki uporno branil. Vkljub zelo sr-dnemu obstreljevanju in večkratnim protinapadom smo vzdržali svoje pridobitve. V Argonih smo uplenili v boji pri Four de Paris in pri Volan-tu 1 metala min in 1 strojno puško. V Vogezih smo odbili protinapade na Reichsackerkopfu.

S FRANCOŠKEGA BOJIŠČA.

Poročevalec lista »Tyd« poro-ča iz Sluisa: Položaj pri Ostendu pri-haja za prebivalstvo vedno bolj nepri-jeten, ker je očitno prevzelo letal-stvo zaveznikov nalogo brodovja; bombardirati Ostende. Doslej to še ni stalo življenja niti enega meščana.

Prejšnji teden so bile prve žrtve. Ne-ko nemško poročilo govori o treh lrtvih, to pa ni resnično, ker sta bili le dve deklici ranjeni. Obrežni kolo-dvor v Ostendu stoji danes po treh napadih še vedno nepoškodovan.

London, 13. marca. (Kor. urad.) Neki očividec piše v svojem zadnjem poročilu iz angleškega glavnega sta-na: Dasiravno sovražnik na zahodu sedaj ne razpolaga niti s približno tolikimi četami, kakor prej, ima vendar vsó velikansko fronto zasedeno ter ni opaziti nikjer poslabšanja morale njegovih čet in bajejo te čete bitke. Tudi ni mogoče misliti, zakaj naj bi se čutila izredno hrabra, odločna in dobro organizirana armada, kakršna je njihova, potrto. Oni se bojujejo v sovražni deželi in mislijo, da je so-vražnik onemogel ter se trudi z zad-njimi močmi in z obupom, da zavle-če neizogibno odločitev. Tudi ni po-zabiti discipline, ki jim je vcepljena od zgodnje mladosti in jim omogoča, da dosega za napol izvežbanimi če-tami uspehe. Za Angleža je težko razumeti, kaj pomeni narodna vojna za kak narod na kontinentu.

BOJI NA FLANDERSKEM.

Berolin, 14. marca. (Kor. urad.) Iz velikega glavnega štaba se poro-ča Wolffovemu uradu: 10. t. m. smo našli pri nekem pri Givenchyju vjemt angleškemu vojaku 1. angleškega ar-madnega zbora neko armadno povelje, v katerem stoji: Sedaj bomo s približno 48 batalijami napadli oddelek nemške fronte, ki ga ti branijo le s kakimi tremi batalijami. Prvi dan na-pada bodo Nemci dobili kvečjemu še štiri batalijone ojačenja. Hitrost je zato glavna stvar, da prehitimo sovražnika in da imamo čim najmanj izgub ter dosežemo uspeh. — To povelje bo postalo važen dokument vojne zgo-dovine. Kaže namreč, kakih sredstev se morajo posluževati angleški častniki, da dajejo svojim četam pogum. Kak ugled morajo uživati nemške čete, če si upajo napasti sovražniki tri bata-lijone le z 48 batalijami. Napovedan na-pad prve armade se je izvršil 10. t. m. Angležem se je posrečilo na fronti v dolgotni dveh in pol kilometrov na na obeh straneh Neuve Chapelle za-sesti naše sprednje pozicije. Na drugih delih fronte so bili Angleži s težkimi izgubami odbiti.

Zopet Zeppelin.

»Daily Chronicle« poroča iz South-Shieldsa: Prvi častnik angle-škega kanalskega parnika iz Londo-na »Sinkope«, ki je dospel v Tyne v petek, je izjavil, da je ladjo med po-tjo napadel neki zrakoplov. V sredo zvečer je naenkrat zaslišal nad sabo ropotanje motorja. Kmalu nato je pa-del v vodo, kakih 6 metrov od ladje, neki predmet, a parnik je ostal nepo-škodovan. Častnik je izjavil, da je pri luči reflektorja opazil obrise ne-kega Zeppelina.

Nabori na Francoskem.

V petkovi seji francoske zborni-ce je izjavil poslanec Lachaud v ime-nu odseka za zdravstvo, da se mora pri naboru letnika 1917 vršiti zdrav-niška preiskava s skrajno skrbnostjo in da je storiti vse, da se prepreči zle posledice za zdravje teh mladih rekrutov. Vojni minister je obljubil, da bo vojna uprava prav skrbno vr-šila nabor.

Zaplenjene strojne puške.

Iz Kodanja poročajo v zave-di nekega parnika »Blenda«: Parnik je dospel s tovorom strojnih pušk, ki so bile določene za Bolgarsko. Par-nik so nato zadržali in justični mini-ster je odredil zaplenitev strojnih pušk. Ladji se je dovolilo nato odpluti v Dedeagač, kapitan pa je obstojal na tem, da se ustavi v Lübecku.

Iz francoske zbornice.

Pariz, 13. marca. (Kor. urad.) Zbornica je sprejela zakon, ki prepo-veduje z ozirom na vojno stanje v interesu narodne obrambe vsako di-rektno ali indirektno trgovino z Nemci, Avstriji in Ogrji ali z osebami, naseljenimi v dotičnih državah. Prepoved je veljavna za ves čas voj-ne do pozneje določenega termina.

Odgodenje angleškega parlamenta.

London, 14. marca. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: Ministrski preds. Asquith bo predlagal od-goditev parlamenta do 14. aprila.

Potriost v tripelcentni.

»Deutsche Tageszeitung« poro-ča iz Bruslja: Da v tripelcentni ne vlada dobro razpoloženje, dokazuje očitno inspiriran članek, »Londonu izhajajoče« »Independance belge«. — Članek kaže prav malo upanja na

smogo ter pravi, da valje ne bodo odločile blokade, marveč bitke na bojiščih, kjer ne odločujejo grožnje, marveč močnejši batalijoni. Nemčija bo v doglednem času razpolagala s temi močnejšimi batalijami, ker ima brez Avstro - Ogrske glasom kon-štatacije lista »Times«, še 4 milijone rezerv. Tripelcenta ne more nad-kriliti teh vojaških moči. To konstatir-anje vojaške brezmočnosti s strani tega lista, vzbuja veliko pozornost, ter da sklepate, da je angleška rekru-tacija daleč zaostala za pričakova-nim uspehom.

»Times« pišejo v uvodniku tr-govskega dela: Trdnost kurzov v Wallstreetu ima svoj vzrok v vesteh bližnjega mira. Dasiravno nismo do-bili nikakršnih informacij glede te možnosti, se dogodi vendar tako obračajo, da je upati na skrajšanje vojne.

DELO NEMŠKIH KRIŽARK IN PODMORSKIH ČOLNOV.

London, 14. marca. (Kor. urad.) »Morningpost« priobčuje neko pis-mo, v katerem se zahteva od vlade jamstvo izdatne odškodnine za ladje, ki so jih nemški podmorski čolni po-topili. Kot garancija naj se upošteva dobro posestnikov pri narodnem mornariškem zavarovalnem fondu ali pa vrednost nemških ladij, ki jih ustavijo ali zaplenijo.

London, 14. marca. (Kor. urad.) Ravnokar objavljena statistika pravi, da je bilo od početka vojne od so-vražnih križark zaplenjenih ali po-topljenih 54 angleških trgovskih la-dij, 11 jih je bilo razdejanih od min, 22 pa od podmorskih čolnov. Razen tega je bilo izgubljenih 47 ribiških čolnov. Tudi poroča admiraliteta na-dalje: Od 10. t. m. je bilo zopet 7 an-gleških parnikov s prostornino 1794 do 4658 ton od nemških podmorskih čolnov v Kanalu la Manche, v Bri-stolskem in Irskem kanalu napade-nih. Dva parnika sta se potopila, 3 so ušli. Vest, da bi se bila še ostala dva parnika potopila, še ni potrjena. V celem so pri teh napadih izgubile življenje tri osebe.

ANGLEŠKA POMOŽNA KRIŽAR-KA POTOPLJENA.

London, 13. marca. (Kor. urad.) Admiraliteta razglša:

Pomožna križarka »Bayano« se je potopila na neki razvidni vojni. Ostanke ladje so našli predvčerajš-njimi. Ladjo je najbrže zadel torpe-do. Rešili so 8 častnikov in 18 mož. Ostalo moštvo je najbrže poginilo.

Poostritev delovanja nemških pod-morskih čolnov.

Londonski »Standard« piše, da bodo sedaj zopet poostriili nemški podmorski čolni boj proti Angleški. V zadnjem tednu so Nemci zato ma-lo popustili, ker so računali na to, da bo Anglija dovolila Ameriki uvoz ži-veža v Nemčijo. Ker se pa to ni zgo-dilo, nima sedaj Nemčija nobenega interesa, postopati bolj milo. Po-ostritev trgovskih odnosov je ne-izogibna. Zato je računati z novimi izgubami, vsled česar svetuje list admiraliteti z razširjenjem defenziv-nih odredb.

Kakor poroča »Daily Citizen«, se od 18. februarja ni prepeljal iz An-glije v Francijo noben nov vojaški transport. Admiraliteta namerava nadaljne Transporte poslati čez Irsko v Bordeaux.

Vjeto moštvo nemških podmorskih čolnov.

London, 14. marca. (Kor. urad.) »Times« priobčuje dve pismi, ki se tičeta vjete moštva nemških pod-morskih čolnov in v katerih ti prote-stirajo proti obtožbi zaradi pomor-skega roba in umora proti častnikom in moštvu, ker je moralo izvršiti po-velje admiralitete.

London, 14. marca. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča: Neki pot-nik parnika »Great Southern« poro-ča, da je srečal parnik na potu v Fischguart parnik z dvema dimniko-ma, ki je dajal znamenja, da je v sti-ski. Takoj nato je bilo videti periskop in nastavek nekega podmor-skega čolna v razdalji trideset milje. »Great Southern« je zbežal vsled svoje velike hitrosti. Domneva se, da je parnik z dvema dimnikoma do-loval s podmorskim čolnom. (Seve-do! Kar mislim in storim sam, to pri-pisujem tudi drugemu. Opomba Wolffovega urada.)

Hull, 14. marca. (Kor. ur.) Reu-terjev urad poroča: Švedski parnik »Hanna« je bil na potu iz Tyna dan-es jutraj na višini Scarborougha torpediran. Šest mož je utonilo, osta-le so pripeljali v Hull. Wolffov urad pripominja k temu poročilu: Po pre-jšnjih izkušnjah je ravnotako mogoče, da je bil parnik žrtav angleške mine.

USPEŠNI AVSTRO - OGRSKIH IN NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

V pariškem »Journalu« se izraža prejšnji čet inženerskega oddelka francoske mornarice, Laubent, jako pohvalno o nemških podmorskih čolnih. Svojo obrambno nalogo so nemški in avstro-ogrski podmorski čolni zelo dobro izvršili. Napad lah-kega angleškega brodovja na Cux-haven se vsled delovanja nemških podmorskih čolnov ni mogel izvršiti, v Jadranskem morju pa francosko brodovje vsled delovanja avstro-ogrskih podmorskih čolnov ni do-seglo drugega, kakor da je oddalo par strelcev na Kotor.

Tudi v tem se vidi uspeh nem-ških U čolnov, da so pri angleški blo-kadi prisilili angleške ladje, da so se od blokiranih pristanišč morale dr-žati v precejšnji razdalji, tako da so nekatere nemške ladje lahko zapu-stile pristanišča. Ko so Angleži nato hoteli izvesti ožjo blokado, so morali to namero plačati zelo drago. To do-kazujejo izgube križark »Pathfin-der«, »Cressy«, »Hogue« in »Abou-kir«. Dejstvo, da so bile tri teh oklopnih križark po 12.000 ton potop-ljene od nemškega podmorskega čolna »U 9«, ki ima le 300 ton, govo-ri cele knjige.

V Jadranskem morju se je pri francoskih ladjah »Ferry«, »Wal-deck-Rousseau« in »Jean Bart« po-kazalo isto. Pa tudi ofenzivni napadi nemških podmorskih čolnov so imeli uspehe, kar dokazujejo potopljene križarki »Pallada« in »Hermes«, top-ničarka »Niger« in oklopna križar-ka (?) »Formidable«.

Zelo zanimivo je videti, piše Laubent, v kakem razmerju so iz-gube nemških podmorskih čolnov s škodo, ki so jo povzročili. V celem je nemška flotila podmorskih čolnov iz-gubila najbrže kakih 6 čolnov, s 3000 tonami in približno 60 možmi po-sadke. Če se ne vštejejo trgovske ladje, ki so jih potopili nemški pod-morski čolni, so ti čolni potopili 8 angleških in eno rusko vojno ladjo, v celem s 73.000 tonami in 3300 možmi posadke.

Zelo interesantno je, da navaja Laubent v svojih izjavah kot uspeh nemških in avstro-ogrskih podmorskih čolnov potopitev fran-coskih oklopnih križark »Jules Fer-ry« in »Waldeck-Rousseau« ter linij-ske ladje »Jean Bart«, kajti do se-daj se o potopitvi ali poškodbi teh vojnih ladij ni nič vedelo, deloma pa je francoska admiraliteta to zatajila, kakor na primer pri »Jean Bart«.

JUNAŠTVO IN AVANTURE NEM-SKE POMOŽNE KRIŽARKE PRINC EITEL FRIEDRICH.

V New Port je prispela nemška po-možna križarka »Princ Eitel Friedrich«, da popravi poškodbe, ki jih je bila dobila pri svojih avanturah na Oceanu. Kakor škuka karpe v ribniku, tako je preganjala »Princ Eitel Friedrich« so-vražne trgovske ladje in za sovraž-nika namenjeno blago po morju. Tu p-dajemo najnovejša poročila:

New-York, 12. marca. (Kor. ur.) Carinska oblast v Newport Newsu je izdala sledečo listo ladij, ki jih je po-topila nemška pomožna križarka »Princ Eitel Friedrich«: rusko barko »Isabel Browne« s 13 možmi, francosko barko »Pierre Loti« (24 mož), dne 28. jan., ameriško ladjo »William Frye« (31 m.), francosko barko »Jacobsen« (23 mož) dne 12. februarja, angleško barko »In-vercoe« (22 mož) dne 18. februarja, angleški parnik »Mary Ada Short« (28 mož) 9. februarja, francoski parnik »Florida« (78 mož posadke in 86 posadke.)

Kapitan parnika »William Frye«, je izpovedal, da je nemškemu oficirju, ki je prišel na krov, izjavil, da je ladja amerikanska in da ima s seboj žito. Kljub temu je moralo moštvo zapu-stiti ladjo, nakar so jo potopili Nemci z dinamitno bombo. Nemci so izjavili, da prevaža ladja kontrebando sovraž-nikom. Blago je bilo določeno za Queenstown in Falmouth. Potopljen parnik »William Frye« je bil uničen v južnem delu Atlantskega oceana.

Premetenost »Princa Eitel Friederich«.

London, 12. marca. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« poroča iz New-Yorka, da je nemška pomožna kri-žarka »Princ Eitel Friedrich« nekemu parniku, ki jo je zasledoval, ubežala pred nekoliko tedni na ta način, da je bila na eni strani belo, na dru-ji pa črno pobarvana. »Princ Eitel Fri-derich« je zavosila v gosti megli, vsled česar jo je preganjalec izgubil iz vida. Kmalu na to je zasledujoča križarka naletela na neko belo ladjo, ki jo je smatrala za pasazirno ladjo na vožnji v južno Ameriko. Pohlajala je belo ladjo in jo vprašala, ali ni videla, kake črne ladje pluti mimo? Kapitan bele ladje je odgovoril, da je

18 milj. zapadno neka črna ladja vo-zila mimo, na kar je križarka s polno paro odplula za krivo sledjo. Seveda je bila »bela ladja« zopet »Princ E. F.« — na svoji drugi strani.

Rotterdam, 14. marca. (Kor. urad.) »Times« poroča iz Washingtona: Glasom poročil je imela pomožna kri-žarka »Prinz Eitel Friedrich« razobe-šeno nemško, francosko in angleško zastavo. »Times« citirajo neki washig-tonski list, ki piše: Nemške vojne ladje smejo razobesiti vsako zastavo, katero hočejo, če pa razobesi kakla angleška ladja ameriško zastavo ogra-ža s tem vse ameriške ladje, da jih z moštvo vred potope. Tega principa ni več mogoče dolgo vzdrževati. »Rot. Gour.«, ki prinaša to poročilo, opo-zarja na nepravčnost tega komentarja: Gre za razobešanje nevtralne zastave s strani angleških ladij, ne za razobe-šanje sovražne zastave.

Američani so baje ogorčeni.

London, 12. marca. (Kor. ur.) Amerikanski poročevalci tukajšnjih li-stov javljajo, da vlada v Ameriki ve-liko ogorčenje radi uničenja ladje »William Frye«.

Glasom neke vesti v listu »Times«, nastopi amerikanska vlada energično, ako bi se ne moglo z gotovostjo do-kazati, da je bil tovor ladje določen direktno za angleško armado ali mor-narico.

Konferenca nemškega veleposlanika v amerškem zunanjem uradu.

Washington, 13. marca. (Kor. urad.) Nemški veleposlanik grof Berns-dorff je konferiral z uradniki državne-ga departementa o uničenju parnika »William Frye«. Branil je postopanje pomožne križarke »Prinz Eitel Fried-richt«, ki da popolnoma odgovarja londonski deklaraciji.

Washington, 13. marca. (Kor. urad.) Reuterjev urad je sklenil varo-vati strogo tajnost glede časa, ki je bil dovoljen nemški pomožni križarki »Prinz Eitel Friedrich« za poprave.

Druge nemške ladje in pomožne križarke v vojni in njih delovanje.

London, 13. marca. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča iz Washing-tona: Mornariško ministrstvo je uka-zalo v ladjedelnici v Bostonu leže-ži križarki »Brooklyn«, da križari pred pristaniščem, da na ta način prepreči morebitno kršenje nevtrali-tete s strani v Bostonu ležečega par-nika »Kromprinzessin Cecilie«.

London, 13. marca. (Kor. urad.) Pomožna križarka »Bayano« je ime-la na krovu 200 mož, ki so, kolikor je znano, vsi izgubili življenje, ra-zen 30.

Novi zapletljaji.

Rotterdam, 14. marca. (Kor. ur.) »R. Cour.« poroča iz Londona: Gla-som poročila newyorskkega državne-ga lista, nameravajo uporabljati nem-ški Amerikanci za pošiljanje zalog v Nemčijo prekmorsko paketno pošto. To poročilo spremljata pismi člana kongresa Bartholdta in predsednika nemško - ameriške nacionalne zve-ze. Bartholdt izreka mnenje, da bo tvorilo casus belli, če bi zavezniki segli po paketni poštni službi.

Novi angleški adm'rali.

London, 14. marca. (Kor. urad.) »Central News« poročajo iz Washing-tona: Podadmirali Fletscheratlantskega, Howard pacifičnega in Cowles azij-skega brodovja so bili imenovani za admirale.

VOJNA V NEMŠKI JUGO-VZHODNI AFRIKI.

London, 13. marca. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča: Iz Garuba v nemški vzhodni Afriki poročajo: Angleške patrulje so prišle v dotiko z raznimi patruljami sovražnikovimi, predno je napočil dan, na vzhodnji fronti v dotiko. Nemci so ustrelili na naše poizvedovalce, ki so ravno pe-ljali svoje konje za uzo. En pod-častnik je bil lahko ranjen. Patrulje so še nadalje streljale, ne da bi bil kdo ranjen. Danes so videli pri Aus-neku, blizu Garuba, en nemški voj. Zdi se, da Nemci razdirajo železnico.

NAPAD NA DARDANELE.

Turška uradna poročila. Carigrad, 12. marca. (Kor. urad.) Glavni stan poroča: Včeraj ponoči so naše baterije potopile nekaj italcev min, ki so se približali liniji min.

Danes sovražnik ni izvršil no-bene akcije proti Dardanelam. Naše vojne ladje so torpedirale v Egejskem morju neko sovražno trans-portno ladjo in dva sovražni vojni ladij.

Carigrad, 10. marca. (Kor. urad.) Agence »Mili«, Zakasnelo. — Glavni stan poroča:

Danes sta v dolgih intervalih slabo obstreljevali dve sovražni oklopni naše pozicije pri Kumkale in Sedibahru. V noči 8. marca je zadela sovražni iskalca min, ki se je hotel približati progi min pred Smirno, ob mino ter se potopil. Včeraj je sovražno brodovje eno uro brezuspešno obstreljevalo smirnske utrde. En sovražni hidroplan, ki se je blizil našim utrdam, se je moral vsled ognja naših baterij umakniti.

Carigrad, 13. marca. (Kor. urad.) Glavni stan poroča: Skozi tri dni ni sovražnik podvel nobenega resnega napada proti Dardanelam. Dne 11. marca ponoči se je približalo sedem iskalcev min pod varstvom ene križarke in par torpednih čolnov minski črti, naše lahke baterije pa so poskodovale križarko ter potopile dva iskalca min. Neki drugi iskalca min je zadel ob mino ter se potopil. Poskus sovražnikov, odstraniti mine, se je torej popolnoma ponesrečil. Z drugih bojišč ni poročati nič bistvenega.

Wolffova poročila:

Berolin, 13. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča iz Carigrada: V noči, dne 11. marca je skušal sovražnik pod zaščito križark in torpednih rušilcev uničiti sprednje mine, potem ko so poprej velike ladje zamašile obstreljevalne pozicije reflektorjev. Dardanelske baterije so pričele streljati in so potopile 3 iskalce min, nakar se je sovražnik umaknil, ne da bi kaj opravil.

Pri neki akciji turških pomorskih sil je bil v noči dne 10. marca v bližini otoka Mitilene potopljen neki sovražni transportni parnik.

Carigrad, 13. marca. (Kor. urad.) Zastopnik Wolffovega urada v Canak-Kale brzojavljiva iz Dardanel: Po dvadnevem miru se je vršil v noči od srede na četrtek prvi večji ponočni boj. Ob 11. so pričele ena angleška križarka in več torpedovk energično streljati. Reflektorji pri Dardanosu in havbične baterije so odgovarjale; celo obzorje je bilo kakor v plamenu zavito in zemlja se je tresla. Prvi boj je trajal 1 uro. Ob 2. zjutraj pa je prišel znova. Angleži so poslali istočasno iskalce min, ki bi naj napravili prosto pot skozi vrste min. Med obojestranskim silnim ognjem se je angleška križarka, zadeta od havbičnega projektila iz bojne črte umaknila. Trije iskalci min so se potopili, ostali so naglo zbežali, ne da bi bili kaj opravili. Na turški strani ni nobenih izgub. Reflektorji so intaktni. Ker se je angleški ponočni napad popolnoma ponesrečil, je vladal v četrtek navzlic lepemu vremenu mir. Utrdbe v srednjih Dardanelah so nepoškodovane. Vsi sledovi velikega petkovskega in sobotnega obstreljevanja so izginili. Razpoloženje častnikov in moštva je izvrstno in zavestno.

Značilen mošk.

Amsterdam, 13. marca. (Kor. ur.) »Nieuwe van den Dag« piše: Okoliščina, da dobivamo o boju v Dardanelah le brzojavke Wolffovega urada in da angleška admirallita v enem tednu ni imela ničesar več poročati o obstreljevanju utrd v morški ožini, dokazuje dovolj, da se operacije ne vrše dobro.

Napad zaveznikov na Smirno.

Carigrad, 10. marca. (Kor. urad.) (Zakasnelo.) Agence »Mill« poroča iz Smirne: Danes so sovražne vojne ladje zopet bombardirale Vurlo. Neki sovražni iskalca min je zadel ponoči na mino in se potopil. Neko sovražno letalo je izvršilo poizvedovalne polete nad Vurlo.

Vali v Smirni je dal oklic, v katerem poudarja, da bo armada branila Smirno do zadnje kaplje krvi. Še srditejši odpor, kakor sedaj iz utrd, se bo vršil v mestu, ki bo poplavljen s krvjo. Vali je nasvetoval civilnemu prebivalstvu, posebno ženskam in otrokom, naj se za slučaj, če postane Smirna bojišče, umaknejo v notranost dežele, da se zavarujejo pred točo puškinih in topovskih krogel, ki bodo padale na mesto, medtem ko se bo vojaška operacija razvijala tamkaj na način, ki bo dostojen historični slavi Turčije.

Evakuacija Smirne.

Carigrad, 11. marca. (Kor. urad.) Iz Smirne se poroča, da so vsled poziva valija ženske, otroci in invalidi zapustili mesto. Ostalo prebivalstvo je popolnoma mirno. V solinah Smirne so našli trupla posadke nekega sovražnega iskalca min, ki so ga potopile turške baterije.

Zavezniki hočejo svojo dardanelsko akcijo prekiniti?

Iz Aten poročajo, da bodo zavezniki svojo akcijo proti Dardanelam prerusili. Tamkajšni krogi sodijo, da bodo Angleži in Francozi mor-

da svoj napad z ozirom na trdovratni turški odpor sploh opustili. Dosedanje izgube angleške mornarice znašajo 140 mrtvih in 310 ranjenih. Dve angleški torpedovki ste se potopili; uničena sta tudi dva iskalca min. Štiri večje vojne ladje so vsled zadobljenih poškodb nesposobne za nadaljni boj. Čete, ki so se izkrcale, so izgubile dosedaj 700 mož.

Francoski ekspedicijski zbor za Dardanele.

Pariz, 12. marca. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: V severni Afriki nabrani ekspedicijski zbor obstoji deloma iz kolonijalnih čet, deloma iz čet, ki so prišle iz matrne dežele. Čete se nahajajo pod poveljstvom generala d'Amadeja, ki je po svojih izkušnjah v ekspedicijskih v daljine dežele posebno sposoben za to poveljstvo. Del ekspedicijskega zbora je v trenutku že na potu v Orient, kjer se pridruži že v akciji se nahajajočim pomorskim silam in kontingentom, ki jih je poslal naš zaveznik iz Egipta.

Francoska križarka v pristanišču. Haifa.

Carigrad, 12. marca. (Kor. urad.) Neka francoska križarka je priplula predvčerajšnjim jutraj v pristanišče Haifa in je začela sondirati s pomočjo parnega čolna. Odstranila pa se je, ko so se približali turški vojaki.

V Črnem morju zaprte trgovske ladje.

Lyon, 12. marca. (Kor. urad.) »Lyon Republicaine« javlja iz Pariza: »Francoski Lloyd« poroča, da je z vstopom Turčije v vojno 11 angleških, 27 ruskih, 5 belgijskih, 12 grških, 9 italijanskih, 2 švedski, 10 romunskih, 2 danski, 1 holandska, 1 bolgarska in 5 francoskih ladij zaprtih v Črnem morju.

LLOYD GEORGE, POVZROČITELJ DARDANELSKE AKCIJE.

Angleško-francoska akcija proti Dardanelam je presenetila strokovnjake vseh dežel. Najbolj kompetentni možje so bili vedno mnenja, da je taka akcija združena vsaj z velikanskimi težavami in žrtvami, ako ni sploh nemogoča in takega mnenja so bili tudi angleški admirali. Opozarjali so, da je boj med ladjami in trdnjavami preveč neenak, da bi bilo misliti na zmago ladij in artilerijski strokovnjaki so že celo zastopali nazor, da je proti ladjam lahko braniti trdnjavo, ker stoje topovi na trdnjih tleh, ker je lahko precizirati kako daleč stoji kaka ladja in jo vsled tega s koncentriranim streljanjem potopiti, še predno more kaj izdatnega storiti. Prihodnost bo pokazala, če so se te tradicionalne teorije preživele ali če veljajo še danes; če je nezavzemljivost Dardanel resnična ali če je samo legenda. Značilno in zanimivo je vsekakor, da je akcijo proti Dardanelam sprožil civilen človek, ne kak admiral ali topničarski general. Sprožil jo je angleški finančni minister Lloyd-George in znal je pridobiti za svojo misel admirale in generale. Vojaški krogi stoje od nekdanj na stališču, da je potrebno koncentriranje vseh moči, in da moči in sredstva za vojno treba hraniti za boj na glavnem bojišču. Lloyd-George je s svojo mislijo zmagal toliko laglje — tako poročajo berlinski listi — ker je merodajne moze prepričal, da boj za Dardanele ni sekundarnega pomena, ampak da utegne biti odločilen za vso vojno. Poročajo, da je Lloyd-George na konferenci finančnih ministrov tripleentente v Parizu spoznal konsekvence, ki bi jih imelo zavzetje Dardanel za celo svetovno vojno, ter potem zastavil ves svoj vpliv, da je zmagal s svojo mislijo.

RUSIJA IN DARDANELE.

»Novoje Vremja« piše o slabem razpoloženju v Rusiji proti Angliji v dardanelskem vprašanju: »Carigrad mora pripasti nam; pa če tudi naši zavezniki stoje prvi pred zidovi tega velikega mesta, to pri cel stvari nič ne pomeni. Svetovna vojna se bojuje na podlagi skupnega tovarištva. — Vsakdo se bojuje proti splošnemu sovražniku od ene strani, kjer lažje pride do njega, vsakdo napenja svoje moči do skrajnosti. O uspehih se bodo vršila skupna posvetovanja in pridobitve se bodo pravično razdelile. Saj smo, ne da bi se upirali, poslali v Tih ocean svojo križarko, ki je imela nalogo, čuvati nad angleško trgovino in smo molčali, ko se je križarka potopila. S celo vrsto ljutih bitk smo v Kavkazu zadrževali turško armado in jo tako odvrgli od Egipta, kakor smo nemško armado odvrgli s svojimi napadi od francoske fronte.

Balkanske države in obstreljevanje Dardanel.

Carigrad, 13. marca. (Kor. ur.) Kot odgovor na uvodnik »Tempsa«, v katerem se med drugim trdi, da bombardiranje v Dardanelah ni nikjer na svetu povzročilo opozicije, vprašuje otomanski informacijski urad v tozadevnem poročilu, ali »Temps« ne čuje viharja jeze, ki se dviga na Bolgarskem in celo na Grškem, ki se vendar nagiba k tripelententi. »Temps« bi mogel storiti Franciji boljše uslugo in konstatirati, kako se je vznemirjenje v balkanskih državah, ki jo je v prvih dneh povzročilo bombardiranje, danes spričo junaske obrambe od strani otomanskih čet izpremenilo v zaupljivo veselje, če bi čakal do odstopa Venizelosa, ki je, čeprav personifikacija bojevitihih politikov na Grškem, vendarle izjavil, da, dokler bo eksistirale eden Grk, trojni sporazum ne bo mogel ničesar izpremeniti na status quo v Dardanelah.

Kako utemeljujejo Angleži kršenje grške nevtalnosti.

Angleški poslanik v Atenah Elliot priznava v listu »Ethnos«, da rabijo Angleži in Francozi grški otok Lemnos kot svoje mornariško oporišče, vendar pa zanika, da bi kršili s tem nevtalnost Grške. Grška in Turčija kakor znano se formalno glede posesti egejskih otokov še niste sporazumeli in Turčija torej tudi glede otoka Lemnos še ni priznala grške suverenitete. Ta turški pridržek so sedaj porabili Angleži za svoj izgovor glede uporabe grškega otoka.

Bolgarski socialni demokrati in vojna.

Sofija, 13. marca. (Kor. urad.) V zvezi z obstreljevanjem Dardanel in krizo na Grškem so posamezni rusofilski listi zahtevali, naj Bolgarska takoj prične z akcijo proti Turčiji, ker bi se sicer zamudila ugodna prilika. Nato reagira glasilo socialno demokratične stranke »Rabotničenski Vjestnik« sledeče: Ta nezmišeln alarm je očitno inspiciralo tukajšnje rusko poslaništvo. Rusofile naj z njihovimi prijatelji vred vzame vrag, če to hočejo, puste pa naj bolgarski narod v miru, ki so ga pred dvema letoma upropastili. Bolgarski narod je soglasno povedal, da hoče živeti v miru. S studom se obrača od vojne.

Novi boji v Kavkazu.

Carigrad, 10. marca. (Kor. ur.) Agence »Milli« Zakasnelo. — Glavni stan poroča: Na kavkaški fronti so Rusi napadli enega naših v okolici Artvina se nahajajočih oddelkov. Njihov napad pa je bil odbit. Mnogo smo jih vjeli ter uplenili eno strojno puško. 7. marca smo popolnoma odbili ruske napade proti višinam Balikli zahodno od Artvina ter zasedli utrde, ki so jih imeli prej Rusi. Med tem bojem je imel sovražnik enega mrtvega oficirja in 150 mrtvih vojakov.

Mir na kavkaški fronti.

Carigrad, 12. marca. (Kor. urad.) Glavni stan poroča: S kavkaške fronte ni poročati ničesar.

Turški minister Djavid bej v Berlinu.

Berolin, 14. marca. (Kor. urad.) Zunanje ministrstvo je danes priredilo na čast turškemu ministru Djavid beju v Esplanade-hotelu zajtrk, ki so se ga udeležili Hakkı paša, državni tajnik Jagow in drugi gospodje zunanjega ministrstva.

IZJAVE MIN. PREDS. SALANDRE V ITALIJANSKI ZBORNICI.

Glasovanje o zakonu glede vojaške in gospodarske obrambe.

Rim, 14. marca. (Kor. urad.) Zbornica razpravlja o zakonu glede gospodarske in vojaške obrambe. Justični minister Orlando je utemeljeval predlog s pravnega stališča ter izjavil: »Zakonska osnova ne vsebuje ničesar izvanrednega; podobne dostikrat še strožje odredbe imajo vse države. Predloga zlasti ne omejuje svobodo tiska in besede, tudi ne ogroža osebne svobode: kajti vse te svobodščine ne vsebujejo pravice do špijanže. (Živahno odobravanje.) Svoboda se da privedi v sklad z močjo, ki jo mora imeti država, da zmagaa na mednarodnem polju v strašnem boju za svojo eksistenco. Toda če bi bil primoran izbirati nad svobodo osebe in varnostjo države, potem bo ona, minister, sicer tesnega srca toda brez obotavljanja žrtvoval svobodo osebe varnostjo države. (Dolgotrajno, živahno odobravanje in pritrdjevanje. Mnogi poslanci čestitajo ministru.)

Ministrski predsednik in notranji minister Salandra izjavlja: Ne smatram za potrebno, da odgovorjam na vprašanja nekaterih govornikov glede mednarodnega položaja. Interesi države nalagajo vladi dolžnost se držati rezervirano. Omejujem se na to, da še enkrat potrdim svoječasno izjavo, ne da bi jih spremenil, ne da bi kaj pristavil ali pa jim kaj odvzel.

Min. preds. Salandra izjavlja končno, da kabinet ne potrebuje nikake nove zaupnice, ker mu jo je zbornica itak že opetovano izrekla ter priporoča sprejetje predloga, ki je za obrambo najvišjih interesov države potrebna. (Živahno odobravanje.)

Zbornica je nato sprejela v pomenskem glasovanju s 334 proti 33 glasovom naslednji od pol. Carbonija predlagani dnevni red:

»Prepričani, da odgovarja zakonska osnova o gospodarski in vojaški obrambi najvišjim interesom države, preha zbornica k specialni debati.«

Rezultat glasovanja so pozdravili poslanci z odobravanjem.

Aprovizacija italijanske armade.

Italijanski listi javljajo: Z žitom, ki so ga pripeljali parniki zadnji teden je sedaj krita potreščina armade, katere zaloge znašajo 1 1/2 milijona q.

Prihodnje dni prispe tudi 30.000 q bombaževine.

Posebni srbski odposlanik v Rimu.

»Frankfurter Ztg.« javlja: Srbska vlada je poslala poslanika Ristića s posebno misijo v Rim. Kakor domneva angleški krogi se hoče Srbija pogajati z Italijo glede svojega dohoda k morju preko severne Albanije.

POLOŽAJ NA GRŠKEM.

Novo grško ministrstvo.

Dunajski listi poročajo iz Aten: Programatična izjava novega kabineta je napravila po deželi dober vtis. M. p. Gunaris dobiva mnogo priznalnih telegramov. Nekateri listi poudarjajo, da odgovarja njegov program volji in razpoloženju večine grškega naroda.

Pred razpustom grškega parlamenta.

Atene, 13. marca. (Kor. urad.) »Agence d'Athènes« poroča: Uradni list objavi zvečer kraljev odlok, vsled katerega se zbornica odgodi na 30 dni. Domneva se, da bo kralj po preteku tega roka zbornico razpustil in odredil nove volitve.

Angleška mornariška misija v Atenah

o kateri smo javili, da je zaprosila za odpoklic, ostane na Grškem. Angleška vlada je obvestila admirala Keara, da nima povoda ga odpoklicati.

Grška noče dovoliti izkrcanja angleško - francoskih čet za Srbijo.

Kakor poroča »Kölnische Ztg.«, pišejo »Baseler Nachrichten« povodoma sestave novega grškega ministrstva, da fancoska armada, ki jo zbirajo v severni Afriki, ni bila namenjena le proti Turčiji, marveč tudi za vpad na Ogrsko. 200.000 mož angleško - francoskih čet naj bi se izkrcalo v Solunu, da ojačijo srbsko armado v toliko, da bi mogla ista pričeti z ofenzivo proti južni Ogrski. Za ta načrta pa niso mogli pridobiti kralja Konstantina. Ni hotel pomagati akciji, ki je bila direktno naperjena proti Avstro - Ogrski in Nemčiji, in je prepovedal svobodni prehod zavezniških čet skozi grško ozemlje.

Bolgarija zaprla svoje meje proti Srbiji.

Sofija, 14. marca. (Kor. urad.) »Agence telegr. Bulgare« javlja: Z ozirom na vedno bolj se razširjajoče epidemije v Srbiji je vlada zaprla mejo za vse neposredno iz Srbije ali iz Grške preko Srbije prihajajoče potnike. Ta odredba je provizorična ter velja le tako dolgo, dokler ne bodo na obmejnih postajah postavljene posebne barake za karanteno.

Zasedanje romunske zbornice zaključeno.

Bukarešt, 12. marca. (Kor. urad.) Zasedanje zbornice je bilo včeraj zaključeno.

Nov romunski list za sporazum med Romunijo in centralnimi državami.

Iz Bukarešte poročajo: Tu je prišel izhajati nov dnevnik »Molda-

vae, ki se zavzema za sporazum med Romunijo in Avstrijo ter Nemčijo. Ustanovil ga je znani prijatelj Avstrije, bivši min. predsednik Peter Carp.

JAPONSKA IN KITAJSKA.

London, 13. marca. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Pekinga z dne 10. marca: Vedno večji pritisk Japonske na Kitajsko, vzbuja v krogih tujecev vznemirjenje. Kitajci se boje, da bi, ako vztraja Japonska pri vseh svojih zahtevah, nastala kriza, ki bi imela za sedanj režim resne posledice. Zunanje države, včevši Japonsko, so vedno podpirale Japanskajaka. Nesreča bi bila za vse, ako bi trpela avtoriteta, katero si je pridobil. Najhujše je, da so japonske zahteve tako nejasne. Kitajci bi bili morda voljniji, ako bi Japonska svoje zahteve bolj precizirala. Inozemstvu je predvsem na tem, da izve, da ostane nedotaknjena suverena pravica Kitajske in enakopravnost držav.

Grof Witte umrl.

Petrogradska brzojavna agentura javlja, da je grof Witte umrl.

Ime tega ruskega državnika se je baš v zadnjem času pogosto imenovalo; grof Witte je stal, kakor se je poročalo, na čelu skupine, ki je propagirala idejo miru in opetovano smo čitali, da se je mudil v Berlinu, kjer da je sondiral razpoloženje nemških merodajnih krogov. Gotovega se ni izvedelo ničesar in Wittejeva mirovna misija je ostala zavita v plašč skrivnostne tajnosti. Tudi o brošuri, ki jo je baje napisal proti udeležbi Rusije na svetovni vojni, se ne da ničesar dognati.

Z grofom Wittejem je legel v grob eden najodličnejših državnikov, katerega ime je nerazdružljivo zvezano s politično zgodovino moderne Rusije. Največje zasluge ima pokojni za ureditev ruskih državnih financ. Kot finančni minister je uvedel leta 1899. zlato veljavo ter organiziral žganjarski monopol, ki je postal za Rusijo vir ogromnih dohodkov. V njegovi dobi se je pričela silna industrijalizacija Rusije, sibirski in mandžurski železnica sta spojeni z njegovimi imenoni. — V nesrečni vojni l. 1904/05. je sklepal Witte kot glavni pooblaščenec mir z Japonci in dosegel je, da ni plačala Rusija nikake odškodnine.

Witte je bil tudi poklican, ko je bilo po odstopu liberalnega ministrskega predsednika kneza Svato polka - Mirskega treba umiriti vihar ruske revolucije in akoravno so pripovedke o liberalnem značaju pokojnega državnika znatno pretirane, bo njegovo ime vedno spominjalo na največji dogodek v moderni ruski zgodovini, na glasoviti »Ustavni manifest«, ki ga je izdal car za časa Wittejevega ministrskega predsedništva. Konstitucionalno organizacijo je seveda izvedel šele Stolypin.

Skoro 10 let je živel grof Witte »procul negotiis« — toda njegova izrazita osebnost je ostala vplivna in posebnost njegovih političnih nazorov, ki so bila politiki trojnega sporazuma nasprotna, je vzbujala v Rusiji vedno pozornost in tudi oster odpor. Zato ni čudno, če so se povodom njegove smrti pojavile vesti, da grof Witte ni šel prostovoljno na oni svet.

Grof Sergej Juljevič Witte je bil sin višjega uradnika pri kavkaški namestnihi. Rojen leta 1849. v Tiflisu, je študiral na univerzi v Odesi ter je vstopil že z 22. letom v rusko državno službo. Svojo karijero je napravil pri železnici: mali uradnik na progi, načelnik postaje, predstojnik železniškega okraja, šef uprave in končno ravnatelj državnega železniškega departementa. Leta 1889. je postal Witte državni svetnik, l. 1892. finančni minister. Leta 1903. je Witte resigniral, car pa ga je imenoval za predsednika ministrskega komiteja. Leta 1905. ga je poslal car kot glavnega delegata na mirovno konferenco v Portsmouth ter ga odlikoval po uspešno izvršeni misiji s povišanjem

v grofovski stan. Že oktobra meseca je postal ministrijski predsednik, par dni pred publikacijo oktobrskih ustavnega manifesta (20. oktobra 1905), v katerem je obljubil car Rusiji konstitucijo. Leta 1906. je Witte demisioniral. Pozneje je igral še večkrat posebno vlogo kot carjev zaupnik za nemško - ruske zadeve. Grof Witte je bil zastopnik ideje nemško - ruskega prijateljstva, da, zaveznitva, ter je opetovano prav ostro nastopil proti »opasni ideji panslavizma, katero bi morala zamenjati ideja splošne humanitete.« — Grof Witte se je mudil pogosto tudi v naših krajih — prihajal je često v Opatijo.

Dnevne vesti.

— **Nadvojvode — poročniki.** Cesar je imenoval: nadvojvodo Leona Karla za poročnika v ulanskem polku št. 3; nadvojvodo Viljema Franca Jožefa za poročnika v ulanskem polku št. 23; nadvojvodo Franca Karla Salvatorja za poročnika pri pionirskem bataljonu št. 2; praporščaka v ulanskem polku št. 1. nadvojvodo Maksima Evgena Ludovika za poročnika; praporščaka dragonskega polka št. 4, nadvojvodo Huberta Salvatorja, za poročnika pri istem polku.

— **Novo hrabrostno odlikovanje.** Cesar je ustanovil hrabrostno svetinjo za moštvo. Ta svetinja naj se kuje iz bronu rujavne barve v isti obliki kot srebrna hrabrostna svetinja 2. reda in nosi naj se na enakem traku. Pravico podeljevanja imajo korni poveljniki, za neposredno armadi pripadajoče pa armadni poveljniki. Onemu moštvo, ki je bilo že pohvaljeno od armadnega ali armadnega vrhovnega poveljstva, naj se naknadno podeli bronasta hrabrostna svetinja. S podelitvijo te hrabrostne svetinje ni v zvezi nikakr darna doklada. Bronasta hrabrostna svetinja se lahko podeli tudi moštvo zaveznikov armad.

— **Odlikovani Slovenci.** Viteški križec Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca je dobil višji zdravnik v rezervi pešpolka št. 4. dr. Hubert Mihelič. Zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil vojaški viši računski oficijal Oskar Ravnar. Red železne krone 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil polkovnik havbičnega polka št. 4. Dominik Žagar, sedaj zapovednik 17. poljske topničarske brigade. Zlati zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil praporščak v rezervi Josip Samec, železniškega polka. Nemški zaslužni križ 2. razreda je dobil topničar Andrej Sitar, težke havbične divizije majorja Rambouška. Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo je dobil nadporočnik Anton Juvančič domobranskega pešpolka št. 37. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil žendamerijski stražmojster Gustav Bradač, dež. žendamerijskega poveljstva št. 1.

— **Deželni šef za Bosno in Hercegovino.** Cesar je imenoval na predlog skupnega finančnega ministra generala infanterije Stefana pl. Sarkotića, kateremu so bile poverjene funkcije šefa deželne vlade za Bosno in Hercegovino in ki je poveljuje general teh dežel, za deželnega šefa za Bosno in Hercegovino.

— **Izpremembe pri bosanski vladi.** Zagrebške »Novosti« javljajo, da odstopi sedanji namestnik bosanskega deželnega poveljarja generala Sarkotića, dr. Nikola Mandić in bo imenovan za guvernerja bosansko - hercegovinske banke. Na njegovo mesto pride dosednji guverner te banke baron Pitner. Sekcijski načelnik dr. Tošo Zurnić je določen za sekcijanskega načelnika v skupnem finančnem ministru, na njegovo mesto pa pride dosedanj sarajevski okrožni načelnik Ibrahim beg Deftedarović. Za sekcijanskega načelnika v oddelku za nauk in bogočastje bo imenovan dr. Grassl. Deftedarović bo prvi mohamedanec, ki bo član bosanske vlade.

— **Gospod Milan Skrbinišek,** igralec in režiser slov. gledališča, ki se je vrnil novembra preteklega leta ranjen iz severnega bojišča v Ljubljano, se zdravi sedaj v Badnu pri Dunaju, in je bil s 1. t. m. imenovan rezervnim praporščakom 87. pešpolka.

— **Pogreša se že od 7. oktobra 1914 Ivan Kostanjevec** pri 7. lovskem bataljonu, 2. stot.; bil je črnovojnik. Kdor bi kaj vedel o njem, naj sporoči njegovemu očetu Ivanu Kostanjevcu, v Mirni peči 24.

— **Iz ruskega vjetništva** se je oglasil posestnik in izvošček v Kranju, Mihael Markič. Ko je ležal bolan v Novem miastu, so ga Rusi vjeli. Sedaj se nahaja v Omsku v Sibiriji.

— **Iz ruskega vjetništva** so se oglasili Milan Vrezec, učitelj - vojak v Skrljevem na Oziškem; An-

ton Koršič iz Stjaka na Krasu, in Leopold Vodopivec iz Prvačine. Ta piše, da so Rusi dobri v vjetniki, da jim prinesejo kmetje v vojašnico vsak dan kruha, toliko, da ga preostaja, kolačev in tobaka. Kmetje prihajajo zvečer v vojašnico in ostajajo do polnoči. Vjetniki so prosti in so z njimi samo štirje orožniki.

— **Iz oblegane trdnjave Przemysl** je sedlar Valentin Tomelj iz Zagorja pisal svoji nevesti. V Przemyslu sme le vsakih pet mož pisati eno dopisnico — pač da pošta, ki jo nosi letalec, ni pretežka. Pisec poroča, da so v trdnjavi vsi zdravi in veseli in da pozdravljajo vse znanke.

— **Pregledovanje črnovojnikov,** ki so rojeni leta 1896, prično se za mesto Ljubljano v sredo, dne 17. marca t. l. ob 8. zjutraj v Mestnem domu. Dne 17. marca pridejo k pregledovanju domači, t. j. v Ljubljano pristojni črnovojniki in dne 18. marca tuji, to so oni črnovojniki, ki niso v Ljubljano pristojni, pa so se v Mestnem domu zglasili za pregledovanje.

— **Subvencija tržaškega Lloyd.** Promet tržaškega »Lloyda« je seveda ustavljen. »Lloyd« dobiva od države letno subvencijo. Za prvo polovico lanskega leta je polno subvencijo že prejel, za drugo polovico pa mu je država ni hotela izplačati, ker je bil ves promet ustavljen. »Lloyd« pa se je postavil na stališče, da mu gre tudi za tisti čas, ko ni opravljal prometa, polovica običajne subvencije in je grozil, da zmanjša plače svojih uradnikov in uslužbencev. Končno se je doseglo sporazumljenje in bo država dala »Lloyd« pol milijona kron, to je toliko, kolikor je treba, da ostanejo plače uradnikov in uslužbencev neskrupulane.

— **Za ranjene nastavljenice trgovskega ministrstva in poštne uprave.** Mnogo na bojišču se nahajajočih uslužbencev trgovskega ministrstva in pošte so tekom vojnih dogodkov, oziroma pri izvrševanju vojnopostne in vojnobrojavne službe težko ranjeni ali pa dobili dolgotrajno bolezen. Na odredbo trgovskega ministrstva so torej uvedli akcijo v prospeh vojniinvalidnih uslužbencev v trg. ministruv ter v to svrhu ustanovili poseben fond. Iz sredstev tega fonda se bodo predvsem skupili, vzdrževali in obnavljali umetni udi (prothese) za ranjene uslužbence trg. ministrstva in njegovih podrejenih uradov, vadili ranjenci v uporabi teh protez ter ortopedično fizikalno zdravili. V drugi vrsti se bodo uporabljala sredstva za podpiranje rekonvalescentnih uslužbencev, da se tem omogoči morda še potrebno zdravljenje, obisk kopališč, sanatorijev in drugo. Posle tega fonda bo vodil poseben upravni odbor.

— **Prostovoljne avtomobilne sanitetne kolone.** Od privatne strani se je sprožila misel, da naj bi se prostovoljno sestavili, oziroma nabavili primerni avtomobili, ki bi vozili ranjence od bojne črte do železniških postaj. Na tozadevno vprašanje je c. kr. vojno ministruv odgovorilo, da bi ne imelo ničesar proti takim prizadevam, vendar pa morajo biti taka podjetja le uspešna, če so zadostno denarno fundirana, kajti vojna uprava ni v stanju, ugoditi kakim naknadnim zahtevam za odškodnino. Najvišje armadno poveljstvo je tudi zagotovilo, da se bo po možnosti oziralo na to, da se take prostovoljne naklonjene sanitetne kolone uporabljajo baš za domači kor. Na vsak način pa je treba, da stopijo osebe, ki hočejo sprožiti to akcijo, prej v dogovor z vojnimi ministruv, da more le-to vplivati na izbero v omenjene svrhe izkušenih avtomobilov.

— **Rezervni bolnišnici v II. državni gimnaziji v Strossmayerjevi ulici št. 1** so došla naslednja darila: Ga. deželnega glavarja dr. Susteršiča: 3 ducate brisalk; ga. dr. Paichel: pol ducata nogavic, pol ducata flanelastih nožnih krp, 200 cigaret, konjak, čokolado; ga. dr. Dermastia: 300 cigaret; ga. Elza König: 600 cigaret; ga. Hermina Del Cott: 2 ducata srajc, 3 ducate nogavic; ga. Marija Skale: 1 dansko odejo; gospd. Blanca Nemetz: 3 pare domačih čevljev, 3 igre piquetkart, ducat zobnih krtačic, 8 vžgal; sirotišnica Lichtenurn: 4 pare nogavic, 2 para zapestnic, 2 zavoja čaja; gđc. učiteljica Žerjav: 800 cigaret; damsko oskrbovalno društvo po ge. Anni pl. Torna: ducat nogavic, 130 porcij punč; damski komite »Rdečega križa« v Senožečah: 40 steklenic vina, 10 koš, 2 kartona peciva in več škatele cigar in cigaret; gđc. Mini Del Cott: njen zaslužek kot strežnica v zavodu 121 K 50 vin. — Vsem tem dobrotnikom bodi v imenu bolnikov izrečena najtoplejša zahvala.

— **Vojak in zdravnik.** Najvišje sodišče je izdalo načelno razsodbo, da vojak ne more tožiti vojaškega zdravnika zaradi škode, ki mu je nastala vsled napačnega zdravljenja.

ga ravnanja. Ta razsodba je bila izdana na podlagi naslednjega slučaja: Neki 21letni domobranski vojak je obolel in je bil oddan v vojaško bolnico. Tam je bil operiran in ker mu je zdravnik z napačno operacijo napravil telesno škodo, ga je tožil na odškodnino. Najvišje sodišče je pa tožbo odbilo, češ, da državnih uradnikov za njihova uradna dela ni mogoče tožiti pred civilnim sodiščem, kajti zdravnik je posloval pri operaciji kot organ javne sanitetne službe in torej med zdravnikom in operiranim vojakom ni civilnopravnega razmerja.

— **Rdeči križ.** Cesarski komisar in predsednik Rdečega križa gospod Rudolf grof Abensperg in Traun je izrekel povodom pregledovanja ljubljanskih pisarn, zavodov in naprav Rdečega križa svoje popolno priporočanje in zadovoljnost.

— **Prisilne pomožne bolnišnice.** Zagrebški »Obzor« javlja: »Poročali smo, da je mestno poglavarstvo v Zagrebu izbralo 60 žen mobiliziranih vojakov za pomožne bolnišnice za bolnice v Brdišanu pri Vukovaru. V petek je izbralo mestno poglavarstvo še 20 žen v isto svrhu. Te ženske so dobile do nedelje rok za ureditev svojih privatnih stvari, a v ponedeljek ali torek bodo morale odpotovati v Vukovar.«

— **Nakaznice za kruh.** Mestna občina Opava v Sleziji je vpeljala nakaznice za kruh in moko. Vsaka oseba dobi iz mestnih zalog po določenih cenah za tri tedne 66 kg moke ali peciva, na dan 240 gramov moke. Rženo moko dobe samo peki, druga moka je mesečna in je polovica pšenične moke, polovica pa ječmenove in koruzne.

— **V trgovinskem ministruv** se vrše posvetovanje, da bi se sploh prepovedalo izdelovanje malega peciva (žemelj itd.) in da bi smeli peki le peči vojni kruh.

— **Legitimacije za kruh in moko** bodo uvedene dne 28. marca. Istočasno bo določen dnevni konzum z 200 g moke za osebo torej kakor v Nemčiji. Karte bodo ednotne, 4/7 bodo veljale za kruh, 3/7 za moko.

— **Iz učiteljskih krogov** se nam piše: V slovenskih dnevnikih sem čital, da je deželni odbor dovolil deželnim uslužbencem izjemski primarijev enkratno draginsko podporo po 30—50% mesečne plače. Ko sva s tovarišem do čitala sva bila kar iz sebe od veselja, češ tudi mi dobimo, saj smo tudi deželni uslužbenci. A takoj padla je v kupo veselja, kaplja grenkosti ko sva dalje čitala, da bi znašala ta podpora 20.000 K. Začela sva računati ter prišla slednjič do zaključka, da najbrže učitelji niso med te uslužbence šteti. Obračam se torej s prav ponižnim vprašanjem do slav. dež. odbora, da nam blagovoli pojasniti, ali se je med dež. uslužbence štelo tudi učiteljstvo? Ako ne, naj vendar tudi nas ne pozabi, ter tudi nam enako podporo nakloniti blagovoli. Saj je tudi nas in morda najbolj občutno zadela draginja. Plače vedno enake, živila pa vsa več ko še enkrat dražja! Kateri učitelj v tem času s svojo plačo živi, ne da bi stradal ali se zadolžil (če sploh na upanje kaj dobi op. pis.)

— **Vojna poroka.** Poročil se je dne 14. marca gospod cand. ing. Franc Hinterlechner, rezervni praporščak 23. domobranskega pešpolka v Sibeniku, z gospodično Antonijo Hybler. Ženina je zastopal pri poroki gosp. Leopold Markelj, c. kr. poštni asistent. Čestitamo!

— **Poročil se je danes, v ponedeljek** v Bankweilu na Tirolskem g. Ljudevit Kette, c. in kr. stotnik pri 27. pešpolku v Ljubljani, z gospico Leonijo Sünderrhau, hčerko lekarnarja v Ragazu v Švici.

— **Poslani in brzojavni promet z inozemstvom.** Promet s poštnimi nakaznicami z Nemčijo in z Italijo je z današnjim dnevom ustavljen. Poštne nakaznice na vojne vjetnike, internirance in konfinirance, je z današnjim dnevom omejen na erarične poštne urade. Kdor torej hoče v Nemčijo poslati denar, si mora preskrbeti nemške marke in kdor hoče poslati denar v Italijo, si mora preskrbeti franke.

— **Namesto vonca na krsto** svojega umrlega strica Evgena Vilharja je gospa Pepina Dolenc, graščakinja v Orehku pri Postojni darovala znesek 20 kron vojnopomožnemu uradu.

— **Nabava čokolade iz Švice.** Firme, ki se zanimajo za nabavo čokolade iz Švice, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani informacijo o tem predmetu.

— **Naše gospodarstvo vprašanje** se mora v prvi vrsti praktično reševati. Ena stran tega praktičnega reševanja — in sicer zelo važna stran — je dosledno podpiranje naših domačih podjetij, ki jih še vedno premalo vpoštevamo, dasi zaslužijo naše popolno priznanje. — Med naša

našepša domača podjetja je brezdvomno šteti Kolinsko tovarno kavnih primesi v Ljubljani. Izdelek te tovarne, znana Kolinska kavna primes, je glede kakovosti gotovo najboljši kavni pridelek in je priznana kot taka v vsaki slovenski družini. Naša dolžnost je, da našo Kolinsko tovarno podpiramo s tem, da kupujemo izvrstno Kolinsko kavno primes in jo vpeljemo tudi v tistih hišah, kjer je doslej morda še ne rabijo, ali ne poznajo. Vsaka zavedna naša gospodinja naj rabi samo izobno domačo Kolinsko kavno primes!

— **Iz Idrije** nam pišejo: Naše mesto je ostavil g. Fran Tavzes, notarski kandidat, ter se je preselil v Ljuto, kjer je prevzel substitucijo tamkajšnjega notariata. Temeljito, vesten in natančen v svoji službi, je tudi sicer razvijal najvišje in uspešno delavnost v društvenem življenju in v javnosti, kamorkoli ga je klicalo zaupanje prijateljev in somišljenikov. V devetih letih svojega službovanja v Idriji je izvršil g. Tavzes nebrojno podrobnega dela, ki je bilo v korist tako posameznikom kakor skupnosti. O tem bi vedel marsikdo povedati pohvalno besedo — ali Tavzesova levica ni vedela, kar je storila desnica. — Naši stranki je služil z zvestobo, nesebičnostjo in požrtvovalnostjo, ki ji ni kmalu dobiti enake. — Vrhutega je bil živahen in zabaven družabnik, ki ga je bila vesela vsaka družba. Pač težko ga bomo pogrešali, zlasti v teh težkih časih, ko imamo vsak dan manj delavcev za javni blagor. — Želimo mu na novem službenem mestu vsega dobrega, Litiji pa čestitamo, da je dobila tako vrlega moža!

— **Matura na idrijski realki** se je vršila dne 11. t. m. pod predsedstvom g. dež. šol. nadzornika dr. Bezjaka. Maturu so napravili vsi trije prijavljeni kandidati, in sicer: Vladimir Tomšič iz Ilirske Bistrice, Janko Turk iz Idrije in Karel Zalokar iz Strug.

— **Iz orožniške službe na Štajerskem.** Komandant okrajnega orožniškega poveljstva v Brežicah na Savii, okrajni stražmojster Mihael Filipič, je premeščen v Mürzschlag na Zgornjem Štajerskem, na njegovo mesto pa pride stražmojster Ivan Bernhard iz Velenja.

— **Napad v Tišlerjevi gostilni.** V soboto ponoči okrog pol 12. je šel gostilničar »pri Starem tišlerju« na dvorišče in opazil tamkaj nekega moža. Ker je gostilničar de Schiava poznal moža, ki je že prejšnji večer prenočeval pri njem, se mu je zdelo čudno, da bi se mož v hiši ne spoznal in je moža nagnal spat. Mož je res odšel, a ko je nato čez kakih pet minut odšla gostilničarjeva žena, Fani de Schiava, na dvorišče, je bil mož že zopet na dvorišču. Ko ga je tudi ona nagnala spat, potegnil je iz žepa velik nož in jo brez povoda dvakrat zabodel. Na kričanje žene je prihitel gostilničar z domačimi na dvorišče. Prenesli so jo nato v gostilno, kjer so opazili, da je močno krvavela iz levega stegna in na levi strani prsi. Ktorilec se je med tem časom skril in ga je pozneje prišla policija. V knjigo se je vpisal kot Andrej Podobnik, 75 let star, posestnik iz Škofje Loke. Gostilničarko so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Kakor smo se informirali, so rane sicer precej hude, vendar ni nevarnosti za življenje. Kak povod je imel stari napadalec, se še danes ni moglo dognati.

Razne stvari.

— **Sin hlvšega turškega sultana** umorjen. Sina bivšega turškega sultana Abdula Hamida, ki ga je oče najraje imel, so našli v njegovi sobi umorjenega.

— **Zsel evanje iz Rusije.** V »Novoje Vremji«, protestira Menšikov proti agitaciji rusko-ameriške družbe, ki podpira izseljevanje ruskih podanikov v Ameriko v velikem obsegu.

— **Atentat ali železniška nesreča?** »Ruskoje Slovo« piše o neki železniški nesreči, pri kateri je vlak skočil s tira in kjer se je pokazalo, da železnice ne morejo več ustrezati sedanjim zahtevam. Pri tej nesreči bi se bil skoraj smrtno ponesrečil minister notranjih zadev, Maklakov, zaradi česar se govori tudi o atentatu.

— **Koze v Petrogradu.** »Rje« poroča od 7. t. m. iz Petrograda, da se je epidemija koz v Petrogradu v zadnjem tednu zmanjšala. Zaradi te epidemije je bilo mesto razdeljeno v posamezne sanitetne okraje, kjer so nato prebivalstvo prisilno cepili proti kozam. Vzrok zmanjšanja te epidemije je pripisovati tej odredbi.

— **Vjetniki v Rusiji.** »Kurjer Litovski« poroča iz Volgode v Vzhodnji Rusiji, da se je za tamkaj nastanjene vjetnike pobrignilo katoliško pomožno društvo; v Vjalki v Uralu se je tudi ustanovilo pomožno društvo, ki hoče vjetnikom olajšati njihovo usodo. V Orenburgu na sibirski meji je stanje

vjetnikov zelo žalostno. Mraza je tam okrog 35° C.

— **Mlekarstvo na Kranjskem.** Po izvestju poljedelskega ministruva o stanju mlekarstva posnemamo: Na Kranjskem je obstajalo leta 1912. 60 mlekarških zadrug in 27 planinskih mlekar ter okoli 15 večjih zasebnih mlekar, skupaj nad 100 mlekarških obratov. Zadrugne mlekarne so v tem letu pridelale nad 11 milijonov litrov mleka, t. j. za en milijon več, nego v prejšnjem letu; planinske mlekarne so pridelale okoli četrtno milijona in zasebne mlekarne okoli 2 milijona litrov mleka. Mora se domnevati, da se je v vseh teh obratih pridelalo okoli 14 milijonov litrov mleka v letu 1912. V tem letu se je združilo nekaj malih mlekarških zadrug, poglavito zaradi tega, ker so bile živinske cene zelo visoke in je kmetom bolj ugajalo živino rešiti, kakor pa baviti se z mlekarstvom. Velike težave povzroča še vedno mlekarstvo osobe, kateremu manjka deloma smisel za snažnost in red, deloma so mu mlekarška dela pretežavna. Pri mnogih mlekarh je tudi težko dobiti sposobnih ljudi za vodstvo takega podjetja. Na Notranjskem in deloma tudi na Gorenjskem se mleko »in natura« prodaja v jadransko obrežna mesta. Več nego polovica vsega mleka se na ta način spravi v denar. Zaradi velike vročine poleti, morajo biti mlekarne posebno dobro preskrbljene z ledom ali hladilnimi napravami. Z malimi izjemami se morejo te naprave na Kranjskem imenovati vzorne. Mlekarne imajo vedno hladilne stroje za hlajenje z ogljeno kislino, manjše pa si pomagajo za naravnim ledom in pastiriziranjem. Vedno bolj pa opuščajajo hlajenje z ledom in se oprijemljejo hlajenja z ogljeno kislino, ker ledu dostikrat ni dobiti. Izdelovanje masla zavzema drugo mesto v uporabi mleka. Posneto mleko se porablja potem za prašice. Smetana se večinoma pastirizira in okisa s čistimi kulturami. Na zadnjem mestu stoji izdelovanje sira, ki je razširjeno le v goratih krajih in planinah. Sir se dela v hlebič po 10 do 40 kg in se večinoma porablja doma v deželi. Na nanoškem hribovju se izdeluje poseben ovčji sir, ki je zlasti priljubljen v Trstu. Sirovo maslo se po dobrih cenah lahko prodaja v južne pokrajine in kopališča ob jadranskem morju. Mleko se plačuje še večinoma po teži; le v nekaterih mlekarh na plačujejo po tolsči. V mlekarh, kjer se mleko sveže prodaja, so ga članom plačevali po 14 in 16 vin, za kilogram, v nekaterih še več. Če se izdeluje surovo maslo, dobivajo člani 12 do 14 vin, ali za tolsčobni odstotek 33 vin; pri siru 13 do 14 vin. Mlekarne morejo svoje izdelke prodajati po dokaj ugodnih cenah. Na licu mesta v mlekarji se prodaja mleko po 18 do 20 vin, sirovo maslo po 3 K 20 vin, do 3 K 40 vin, tolsti sir po 1 K 70 vin, do 2 K, napol tolsti po 1 K 20 vin, do 1 K 30 vin. V jeseni tega leta se je sirovo maslo težje prodajalo.

— **Kako je na ruskem Poljskem.** Vojni poročevalec »Pester Lloyd«, Ludovik Biro, pripoveduje v svojem listu, kako naše vojaštvo v onem delu ruske Poljske, ki je v naših rokah, upravlja občinske zadeve. V mestih in večjih krajih, kjer se nahaja urejena občinska uprava, prepustila naše vojaštvo občinske stvari na najliberalnejši način samoupravi občinskega zastopstva in občinskega poglavarstva in si pridržuje samo vrhovno nadzorstvo. Drugje, posebno po vaseh, kjer ni sposobnih in zanesljivih občinskih organov, pa poverja vojaška uprava občine vojaškim osebam, ki se ravno nahajajo tamkaj. Tako sta v neki vasi, kjer sta bila poleg nekaj pešcev tudi dva častnika brzojavnega polka, ker je bila tamkaj brzojavna postaja, ta dva predstavljala vojaško oblast. Kjer pa naše vojaštvo ni nastanjeno, a vendar ni za občinsko upravo sposobnega človeka, se pa ti posli poverjajo kakemu podčastniku. Tako je na primer v neki vasi nameščen za občinskega upravitelja neki češki narednik, ki se je tamkaj v najkrajšem času izpremenil v imenitnega občinskega načelnika. V nekaterih krajih se vodi občinska uprava v popolnoma patrijarhalnem smislu. Tako so v neki majhni vasi, nekje med Varto in Pilico, kjer je glavni stan naše divizije, vsi občinski posli v rokah našega podmaršala barona Lütgendorffa in je zelo prijazno videti, kako že na vse zgođaj cela gruča poljskih kmetičev, proslincev, obkrožja podmaršala, ko stopi na cesto. Ljudje prihajajo k njemu z velikim zaupanjem, ker jim res tudi izpolnjuje vsako željo, če jo le more. Večina ljudi prosi za delo. Te pošilja podmaršal na stavbo cest. Namesto plače dobivajo drva, ki jih ali sami potrebujejo ali pa prodajajo po dobrih cenah. Srečni so, če dobe ta drva, a mi jih jemljemo iz carskih gozdov. Seveda

pa je med prosilci tudi takih, ki ne iščejo dela, temveč druge stvari: kako koncesijo ali podporo, ali tudi kruha, da ne poginejo lakote. Kjer se samo more, se usliši vsaka prošnja. Podmaršal baron Lütgendorf je tudi odredil, da morajo naši vojski zdravniki od časa do časa obiskovati vse hiše v vasi in da se dajo bolnikom zdravila zastoj. Prihajajo pa tudi taki prosilci, ki iščejo pravice. Kar se tiče sodstva, je treba pripomniti, da izpočetka odnošaji med našimi vojski in prebivalstvom niso bili ravno prijateljski. Potem so se pa počasi sprijaznili in so se začeli razumovati. Tudi naši vojski in poljska dekleta so se začeli razumovati. Prve dni nekako pa se je dogodilo, da se je neki poljski kmet zelo ogorčen oglasil pri podmaršalu. Tiščalo ga je dvoje: prvič so mu proti vsji pravici vzeli konja, drugič pa mu je neki vojak ... posilil hčer. Podmaršal je pretehtal obe pritožbi in obe ste bili zelo resni. Posebno pritožba šte. 2 se je tikala zelo težkega prestopka, ki se v naši armadi kaznuje zelo strogo. Pa se je začela sodna razprava. Stvar glede konja je bila urejena kmalu. Kmet je imel prav. Podmaršal mu je rekel, da zopet dobi svoje kljuse. Ko je pogledal kmetič sozi ono, je mogel videti, da so mu v resnici že gnali konja v njegov hlev. Kmetičev obraz se je razjasnil in srečen smeh mu je zaigral po njem. Tedaj pa je podmaršal prešel na drugo tožbo, da tudi o njej izreče svojo sodbo. Ta slučaj je bil težji nego oni s konjem. Roka pravice bi morala prijeti obtoženca, ki pa je bil drugače dober vojak. Čakala ga je težka kazen. Obtoženec je bil navzoč, »corpus delicti« in obenem glavna priča tudi. Pripeljal jo je s seboj oče. — Pridi semkaj, dete moje! Kako se je torej dogodila ta stvar? Dekle je stopilo bližje, povešenih oči, in je pripovedovalo: Da, tako je bilo, vojak jo je po silil ... po silil poljubiti. — Po silil? Hm, hm! Torej res po silil? Jezno in strogo karajoče je pokimal podmaršal z glavo. Dekle pa je nekoliko dvignilo oči in odgovorilo: — Da, po silil, ali ... — Kaj, ali? Dekle je zardelo in nadaljevalo: — Ali drugič je bilo že iz ljubezni! Strogo generalovo lice se je nasmešnilo, dekle je povedalo oči, a srečni oče, ki je komaj čakal, da bi zopet videl svojo konjič, je uvidel, da je čas za umaknitev tožbe šte. 2. Tožbo je tudi v resnici umaknil in vsi so bili zadovoljni.

Brzljavna poročila.

Delo nemškega podmorskega čolna »U 29«.

London, 14. marca. (Kor. urad.) Po poročilu admiraltete je nemški podmorski čoln »U 29« torpediral ladje »Heatlant«, »Andalusian«, »Indian City« in »Ademum«. V poročilu stoji, da je kapitan podmorskega čolna »U 29« izjavil, da je v septembru potopil angleški oklopni križar »Hogue« in »Aboukir«.

Berlin, 14. marca. (Kor. urad.) »Lokalanzeiger« piše: Kot dostavek k londonski brzojavki bi bilo omeniti, da je kapitan podmorskega čolna »U 29« oni kapitanlajtnant Weddingen, ki je kot vodja »U 29« postal Angležem že preje ne ljub. 21. septembra je bilo, ko je »U 29« pod vodstvom tega kapitana v Severnem morju tekom ene ure potopil s tremi torpedi angleške oklopne križarke »Aboukir«, »Hogue«, in »Cressy«. Kmalu na to je potopil 18. oktobra isti podmorski čoln »U 29« angleško križarko »Havke«.

Zopet nemški podmorski čoln.

Pariz, 14. marca. (Kor. urad.) »Agence Havas« javlja iz Bordeauxa: Neki nemški podmorski čoln je v četrtek potopil 28 milj južno od Statpointa parnik »Auguste Conseil«. Moštvo parnika je dospelo v Falmouth. Po nekem poročilu iz Havra je ušel parnik »Campinas« 12. marca pred Cherbourgom s spretnim manevriranjem nekemu nemškemu podmorskemu čolnu.

Poškodovane angleške ladje pred Dardanelami.

Frankobrod o. M., 14. marca. (Kor. urad.) »Frk. Ztg.« poroča iz Aten: Tukajšnji list »Athens« izve iz Mitlen, da se poškodbe angleških vojnih ladij strogo zakrivajo. Večkrat so Turki zvalili Angleže v past in ko je v ponedeljek »Queen Elisabeth« na čelu brodovja priplula v Dardanele, je dobila točo krogelj iz štirih baterij, ki so ziadele v bližini prostora za stroje, tako da se je morala ustaviti in močno poškodovana vrniti. Odpeljala se je v Lemnos, kamor so odpelje tudi ostale angleške ladje z močnimi poškodbami.

Obstreljevanje Dardanel.

Carigrad, 14. marca. (Kor. ur.) Glavni stan poroča: Danes je bom-

bardirala neka sovražna oklopnica v velikih presledkih brezuspešno Sedibah in Kumkale. Včeraj ponoči se je poskusil sovražnik z lahko floto zopet približati vrsti min, ogenj naših baterij pa ga je prisilil, da se je umaknil. Naš ogenj je havariral nekaj sovražnih ladij.

Potopljivi švedski parnik »Hanna«.

Kodanj, 14. marca. (Kor. urad.) »Politiken« poroča iz Stockholma: Posestnik švedskega parnika »Hanna« je mnenja, da napad nemškega podmorskega čolna ni bil namenjen njegovemu parniku. Kapitan ladje je imel nalogo, z ladjo, ki je včeraj odplula iz Tyneja na Kanarske otoke, pluti severno okrog Skotske. Ker leži Scarborough južno od Tyneja, se ladja najbrže ni držala danega ti ukaza.

Neutrálne in angleške ladje.

Rotterdam, 14. marca. (Kor. ur.) »Rotterdamsche Courant« je dobil od nekega potnika parnika »Königin Emma« parobrodne družbe Neederland, ki je odplul iz Amsterdama dne 27. februarja in je došel dne 9. marca v Genovo, dopis, v katerem pravi, da so imeli vsi parniki nevtrálnih držav, katere so srečali, vidne narodne barve, veliko zastavo in z velikimi, različnimi črkami označena imena, ki so bila ponoči razsvetljena. Nasprotno so imele angleške ladje napisana svoja imena skoro z isto barvo, s katero so bile pobarvane, tako da je bilo njih imena le težko brati, medtem ko je ime domačega pristanišča sploh izginilo.

Delegat francoske vlade v Havru umrl.

Pariz, 14. marca. (Kor. urad.) »Agence Havas« poroča: Bivši policijski prefekt Heunin, ki je bil delegat francoske vlade pri belgijski vladi v Havru, je umrl.

Romunski finančni minister.

Bukarešta, 14. marca. (Kor. ur.) Finančni minister Costinescu, ki je pred par dnevi vsled nekega nespo-

razumljenja dimisijonal, je danes preklical svojo dimisijo.

PREMOG ZA ITALIJO, FRANCIJO IN ANGLEŠKO.

Rotterdam, 13. marca. (Kor. urad.) »Courant« poroča po nekem poročilu v Newcastleu izhajajočega »Daily Journal« z dne 11. t. m., da dobiva Italija mnogo ameriškega premoga, zaradi česar ni mnogo povpraševanja po angleškem premogu. Istotako ste baje angleška in francoska vlada nakupili velike množine ameriškega premoga po nizki ceni za pomlad in poletje. Za prevažanje premoga bodo najbrže rekvirirali parnike.

London, 14. marca. (Kor. urad.) »Times« pišejo: V premogarski industriji vlada splošna nezadovoljnost. Delavci zahtevajo večjo dnevno. V sredo se bo vršila konferenca zveze rudarjev, da sklepa o enotnem postopanju. Eksekutivni komite zveze rudarjev v Cardiffu je soglasno odklonil 10% zvišanje mezd kot nezadostno.

London, 14. marca. (Kor. urad.) Cena premoga se je tu zvišala za 1—2 šilinga pri 10 metriških stotih.

Iz Mehike.

London, 14. marca. (Kor. urad.) »Times« poročajo iz Washingtona: Ker dgovor Carranze na prvo noto Zedinjenih držav ni bil zadovoljiv in jasen, mu je poslala ameriška vlada drugo noto. Kakor se sliši, je v mestu Mehiki ubila sodrga pri plenitvi stanovanj štiri Španjce in enega Šveda. V Tampicu je izbruhnila epidemija koz. Angleški premogokoni južno od Douglasa so močno trpeli.

Madrid, 14. marca. (Kor. urad.) Poročilo »Agence Havas«: Španska vlada je izjavila, da je dogodek glede izgnanja španskega poslanika iz Mehike, poravnal.

Spominjajte se rodbin vpoklicanih vojakov in „Rdečega križa“.

Današnji list obsena 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopnar.

Lastnina in tisk »Narodna tiskarna«.

Forma

Kuverte s firmo

priporočila

»Narodna tiskarna«.

Zaradi preselitve na novo proda

termalna banja

na kopanje krta ob rovmatizmu, skore nova sobna hradena in elike in 3. opt. domski obiki in druge 686

Gledališka ulica šte. 10, vrata 17.

Trgovski sotrudnik

29 let star, vojašine prost, samostojna moč v specerijski, železninski in manufakturni stroki, želi svojo službo spremeniti v kako večjo trgovino. 681

Ponudbe je poslati na upravn. »Slov. Naroda« pod šifro »Vestment/681«.

Postrežnica

se išče za takoj ob dobri plači. Samo zanesljive, zaupne in strogo snažne osebe naj na-ovne svoj naslov pod »Snažnost/683« na upravn. »Slov. Naroda«. 695

Učenca

za trgovino z meš. blagom in dožalnimi pridolki sprejme

Friderik Škušek, 684

trgovec v Metliki.

Tri bike

plemeniske murbovanske pasme, pšenične barve po 2½, 2 in 1½ leto stare, prda Ivan Repov, veleposostnik v St. Janju na Dolenskem. 583

V industriji šote se takoj sprejme

izvežban delavec.

Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod »št. 5702 T./682«, 682

Več dobro ohranjenih 694

vinskih sodov

je na prodaj

od 300 litrov do 40 hl naprej. Več se izve na Dunajski cesti šte. 8.

Ženitna ponudba!

Trgovski pomočnik, prijetne zunanosti, vojašine prost, se želi seznaniti s samostojno gospodino, ki ima trgovino, v serho takojšnje ali poznejše poročitve. Mlada vdova ni izključena. — Samo resne ponudbe s sliko naj se pošljejo na upravništvo »Slov. Naroda« pod šifro »Triglav 1000/689«. 680

Trgovskega sotrudnika

mešane stroke, vojašine prostega, ter

učenca in loteristinjo

sprejme

Oton Homan v Radovljici.

Ofertu naj se prilože in pričevali in navedejo zahteve. 683

Kranjske klobase

plete in vsakovrstno kadišo meso in čisto svinjsko maso za razpestili

kupajo

Ivan Bohinc, Jamsbrack-Zwei, Samsersfeldg. 1. H./R.

Rezervni častnik popolnoma tuj v Ljubljani

išče lepo opremljeno sobo

pri izobraženi in mladi dami.

Dopisi naj se naslovijo v nemškem jeziku pod šifro »vesel/682« na uprav. »Slovenskega Naroda«. 682

Špecialiteta

najfinejših, najmodernejših damskih kostumov, originalni modeli.

Največja izbira damske, otroške in moške konfekcije po priznani najnižjih cenah.

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5—6.

Ljubljansko preje Angleško skladišče oblek.

Orehovi hlodi

35 cm v premeru in močnejši, prve kakovosti, tudi sveže posekane, kupi v vsaki množini iz vagona na nakladalni postaji proti takojšnji gotovini. — Ponudbe se prosijo v nemškem jeziku pod navedbo cene za kubični meter in množino

J. Friedrichs, Holzhandlung, Oldenburg i. Gr.

C. kr. avstrijske državne železnice.

VOZNI RED

Izvešček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do preklica v okraju tukajšnega ravnateljstva s odaj navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnem poletnem voznom redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez prisilnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se peljejo v Pal., morajo imeti legitimacijo od C. i. kr. poveljstva vojne luke v Palu.

ODHOD iz Ljubljane glavni kolodvor, same osebni vlaki:

6-00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.

8-05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straža-Toplice), Buznjaci.

11-30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

12-52 dopoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Buznjaci.

6-22 zvečer v Kranj, Tržič, Jesenice, Celovec čez Salzburg na Dunaj.

6-26 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Buznjaci.

PRIMO v Ljubljano glavni kolodvor, osebni vlaki:

7-33 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržiča).

8-36 dopoldne iz Novega mesta, Trebnja (St. Janža), Grosuplja (Kočevja).

11-16 dopoldne iz Trbiža, Jesenic, Kranja 2-35 popoldne iz Buznjacov, Novega mesta (Straža-Toplice), Trebnja, Grosuplja 8-20 ponoči iz Trbiža, Jesenic, Kranja (Tržiča).

9-23 ponoči iz Novega mesta, Straža-Toplice, Trebnja (St. Janža), Grosuplja, (Kočevja).

Kamniška železnica.

ODHOD s državnega kolodvora v Kamnik z mešanimi vlaki

7-40 dopoldne, 2-30 popoldne in ob 7-15 zvečer.

PRIMO iz Kamnika v Ljubljano ob 6-42 zjutraj, 11-00 dopoldne in ob 6-15 zvečer.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

V naročbo priporočamo

prvi slovenski leposlovni mesečnik

LUBLJANSKI ZVON

kateri izhaja že 34. leto.

„Ljubljanski zvon“

šteje med svojimi sotrudniki naše najbolje pripevdatnike, pesnike in krstike;

„Ljubljanski zvon“

poroča nepristransko o vseh važnejših slovenskih in slovanskih književnih novostih;

„Ljubljanski zvon“

ni je takem svojega 33 letnega izhajanja pridobil v našem slovenskem odlično mesto.

Naroča se:

Upravništvo „Ljub. zvona“ Ljubljana, Knaflcova ul. 5.

Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrtletno K 2.30.

Gospodična

absolventinja nižje gimnazije, ter tečaja za stenografijo in strojeopisje, vešča slovenščine in nemščine, želi vstopiti v kako pisarno kot praktikantinja ali pa vzgojiteljica.

Cenjene ponudbe naj se pošljejo pod šifro: „Praktikantinja ali vzgojiteljica/687“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Stari denarji

(zlasti grški, rimski, srednjeveški) so kupijo po najvišjih cenah.

Podrobne ponudbe pod „Stari denarji/688“ na upravništvo »Slov. Naroda«.

Prporočila: največjo izbiro slavnikov za dame in dehtice

Popravila točno in vestno.

Modni salon Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Solidno b'ago.

Izposojevanje žalnih klobukov.

Priznana nizke cene.

kakor tudi bogato zalogo žalnih klobukov.

Popravila točno in vestno.

Kupujem

posušene gobe, češnje, presno maslo, sir v hlebi. Ponudbe pod „Gobe 973“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Dobre, sveže češke 3802

Krvave in jeterne klobase

se dobivajo vsak torek in petek. Pečenka od mladih prašičkov, fino prekajeno meso, okusne hrenovke in salfade se dobivajo pri J. Chalupnik, Stari trg 19.

F. K. KAISER

puškar

LJUBLJANA

Selenburgova ulica št. 6

prporočila svojo bogato zalogo raznovrstnih pušk, samokresov, lovskih potrebščin kakor tudi umetalni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Odklikovan na razstavi v Radovljici 1. 1904
s častno diplomom in kelajno I. vrste.

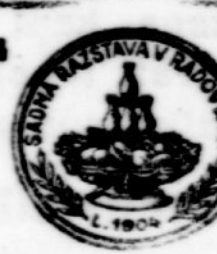
BRINJEVEC

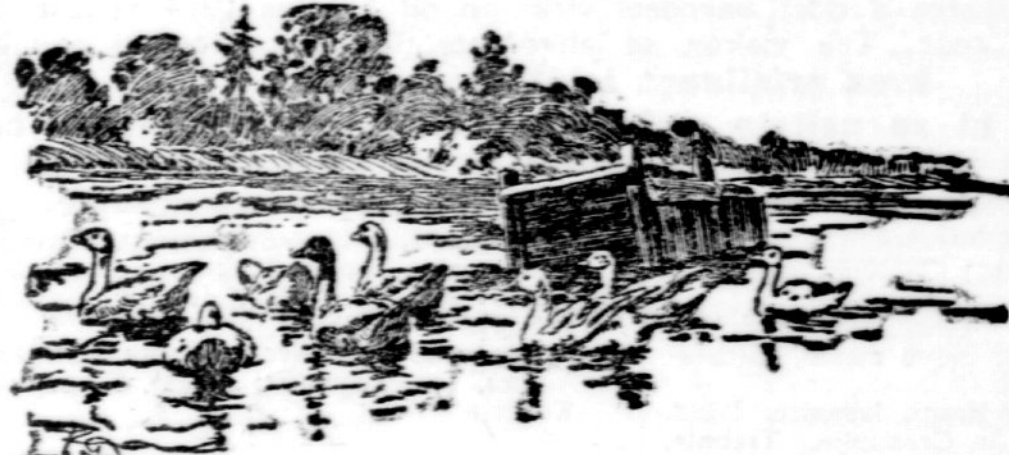
najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri

GABRIJELU ERŽENU

Zapuže, pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.

Za pristnost se jamči. 3613 Cene zmerno.

Posteljno
perje
in
puh

v veliki izbiri in po jako nizkih cenah prporočila trdka

A. & E. Skaberné

LJUBLJANA, Mestni trg št. 10.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrovani tednik so:

ki pridobujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vsen strok poljudnega znanstva

»TEDENSKA SLIKE« so nepolitičen in nestranski ilustrovani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku

»TEDENSKA SLIKE« bi naj imela naročena vsaka rodina, vsaka gostilna, kavarna, brivnica, vsako društvo itd. Zahtevajte »TEDENSKA SLIKE« povsod in pridobivajte naročnikov, »TEDENSKA SLIKE« stanejo četrt leta K 2-50, pol leta K 5- in celo leto K 10-.

Naročniki dobe kot nagrade velik ilustrovani koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškerc ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si »TEDENSKA SLIKE« takoj! Novi naročniki dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko »TEDENSKA SLIKE« brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista „TEDENSKA SLIKE“

Ljubljana, Franciškanska ulica 10/1.

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

prporočila:

kancelijski, konceptni, dokumentni, ministrski, pisemski, ovični in barvani papir

Razete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zalaga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber vseh plovniških potrebščin, svietnikov, porok, poročnikov, radirk, hamončkov, tablice, gobice, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice pokrajinske, humoristične, umetniške vseh vrst, od najpreprostejših do najfinejših.

Albumi za slike in dopisnice, vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete, risalna ravnila, tuše, čopiče.

Notesi in tintniki.

Prporočila: največjo izbiro slavnikov za dame in dehtice

Popravila točno in vestno.

Modni salon Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Solidno b'ago. Izposojevanje žalnih klobukov. Priznana nizke cene.

kakor tudi bogato zalogo žalnih klobukov.

Popravila točno in vestno.

Narodna knjigarna v Ljubljani

prporočila sledeče knjige:

Ana Karenina. Roman. Ruski spisatelj Lev grof Tolstoj. Cena broš. 6 K 40 vin, vez. 8 K 40 vin, s pošto 30 v. več.

Bela krizantema. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 1 K 60 v, vez. 2 K 60 v, s pošto 20 vin. več.

Beli rojaki. Povesti. Spisal E. Gang. Cena broš. 2 K 50 vin, vez. 3 K, s pošto 20 vin. več.

Ben Hur. Roman iz Kristusovih časov. Spisal L. Wallace. Cena vez. 4 K 50 v, s pošto 30 v. več.

Dvajset let pozneje. (Nadaljevanje Treh mušketirjev.) Cena broš. 6 K, vez. 8 K, s pošto 20 v. več.

Gospa Judit. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K 20 v, s pošto 20 v. več.

Grof Monte Christo. Roman. Spisal A. Dumas. Cena broš. 8 K, vez. 12 K, s pošto 20 v. več.

Hiša Marije Pomočnice. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K 50 vin, s pošto 20 v. več.

Hlapec Jernej in njegova pravica. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 1 K 40 v, vez. 2 K, s pošto 20 v. več.

Kako pišejo ženske. Francoski spisatelj M. Prevost. Cena 4 K, s pošto 20 vin. več.

Knjiga za lahkomišelnice. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K 10 vin, vez. 3 K 50 vin, s pošto 20 v. več.

Mali ljudje. Spisal Milan Purgelj. Cena broš. 3 K, vez. 4 K, s pošto 20 v. več.

Mati. Roman. Ruski spisatelj Maksim Gorki. Cena broš. 4 K, vez. 5 K, s pošto 20 vin. več.

Muheborci. Spisal Fr. Milčinski. Cena broš. 2 K 50 v, vez. 3 K 50 v, s pošto 20 v. več.

Naša vas. Spisal A. Novačan. Cena broš. 3 K, vez. 4 K 50 v, s pošto 20 v. več.

Nina. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K 50 vin, s pošto 20 vin. več.

Ob zori. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 3 K, s pošto 20 v. več.

Oliver Twist. Angleški spisatelj Charles Dickens. Cena broš. 5 K, vez. 6 K 20 v, s pošto 30 v. več.

Pol litra vipavca. Spisal D. Feigel. Cena broš. 1 K 80 v, vez. 2 K 60 v, s pošto 20 v. več.

Polom. Zgodovinski roman iz nemško-francoske vojne. Spisal E. Zola. Cena broš. 5 K 60 v, vez. 6 K 80 vin, s pošto 30 vin. več.

Ponižani in razžaljeni. Roman. Ruski spisatelj F. M. Dostojevski. Cena broš. 3 K, vez. 4 K 20 v, s pošto 20 v. več.

Potop. Zgodovinski roman H. Sienkiewicza. Cena broš. 6 K 40 v, vez. 8 K 40 v, s pošto 20 v. več.

Povesti dr. Iv. Tavčarja. Pet knjig. Cena broš. 13 K 50 vin, vez. 16 K 10 vin, s pošto 20 v. več.

Narodna knjigarna ima v zalogi tudi vse druge slovenske knjige ter pošlje na zahtevo najnovejši cenik cele zaloge.

Poljudna pravna knjižnica:

I. zvezek: Zakon o dovoljevanju poti za silo K — 40.
II. in III. zvezek: Predpisi o železniških in rudniških knjigah K — 80.
IV. in V. zvezek: Pristojbinske olajšave ob konverziji v knjižnih terjatev K — 80.
VI. — X. zvezek: Predpisi o razredbi in uredbi ter o zloži zemljišč K 2 — 80.
XI. in XII. zvezek: Predpisi zoper okvaro poljščine za Kranjsko, Koroško, Gorjsko, Istro, Trst in Štajersko K — 80.
XIII. in XIV. zvezek: Predpisi o notarskih pristojbinah in zapovedanih notarskih spisih K — 80.
XV. zvezek: Zupanstvom izročena opravila sodišč K — 40.
XVI. zvezek: Pristojbine o zapuščinah K — 80.

Prešernov album. Uredil Anton Aškerc. Cena 2 K 40 v, s pošto 2 K 60 vin.

Quo vadis? Zgodovinski roman H. Sienkiewicza. Cena vez. 5 K 50 vin, s pošto 30 v. več.

Rodbina Polaneških. Zgodovinski roman H. Sienkiewicza. Cena broš. 10 K, vez. 13 K, s pošto 20 v. več.

Slike in revolucije. Ruski spisatelj M. Arčibašev. Cena broš. 1 K 60 v, vez. 2 K 50 v, s pošto 20 v. več.

Slovensko gledališče. Spisal A. Trstenjak. Cena 2 K, s pošto 20 v. več.

Socijalizem. Spisal V. Knaflič. Cena 4 K, s pošto 30 v. več.

Trije mušketirji. Zgodovinski roman. Spisal A. Dumas. Cena broš. 5 K, vez. 6 K 80 v, s pošto 20 v. več.

Udovica. Povest iz 18. stoletja. Spisal I. P. Tomič. Cena 1 K 60 v, s pošto 20 v. več.

Vinjeta. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 3 K 60 v, vez. 4 K 60 v, s pošto 20 vin. več.

Volja in moč. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v. več.

Za križem. Spisal Iv. Cankar. Cena broš. 3 K, vez. 4 K 50 v, s pošto 20 v. več.

Zaobljuba. Povest. Hrvatski spisatelj F. Bečić. Cena broš. 1 K 80 v, vez. 2 K 60 v, s pošto 20 v. več.

Zbirka citatov in aforizmov. Uredil Slavko Klepec. Cena broš. 2 K 50 v, vez. 3 K 30 v, s pošto 20 v. več.

Z ognjem in mečem. Zgodovinski roman H. Sienkiewicza. Cena 4 K 50 v, s pošto 30 v. več.

Zbrani spisi Janka Kersnika. Pet knjig. Cena broš. 25 K, vez. 30 K, s pošto 20 v. več.

Zbrani spisi Frana Levstika. Pet knjig. Cena broš. 21 K, vez. 27 K, s pošto 20 v. več.

Zgodbe iz doline šentflorjanske. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v. več.

Zločin in kazen. Roman. Ruski spisatelj F. M. Dostojevski. Cena broš. 10 K 50 v, vez. 13 K, s pošto 20 v. več.

JADRANSKA BANKA podružnica v Ljubljani.

Centrala v Trstu. Podružnice na Dunaju, v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

„Živahna zveza z Ameriko.“

Delniška glavnica K 8,000 000

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Sprejema nove vloge s katerimi se zamore vedno razpolagati, brez ozira na določbo moratorija ter jih obrestuje po čistih

4 1/2 %